RĂTĂCIREA PENTICOSTALĂ

Îndreptar de Mărturisire Ortodoxă

RĂTĂCIREA PENTICOSTALĂ

Ierom. Visarion Moldoveanu

~ Îndreptar de Mărturisire Ortodoxă ~

www.mirem.ro

Ediţie îngrijită de
Asociaţia pentru păstrarea şi promovarea valorilor culturale şi naţionale ale poporului român

Consultant
Prof. Fabian Seiche, teolog

Difuzare
astradrom@yahoo.com
0743.856964
0740.208242
0748.657267

ISBN 978-973-1902-13-5
© Ed. Vicovia
2008

Mulţumim

Prea Cucernicului Părinte Theodoros Zisis, distins profesor al Facultăţii de Teologie Ortodoxă din Tesalonic, pentru bunăvoinţa de a ne acorda dreptul şi binecuvântarea publicării acestei lucrări apologetice, spre slava Bisericii Ortodoxe de pretutindeni

INTRODUCERE ÎN SECTOLOGIE. MOŞTENIREA LUI LUTHER[1]

Duhul grăieşte lămurit că, în vremurile din urmă, unii se vor depărta de credinţă luând aminte la duhurile cele înşelătoare şi la învăţăturile demonilor, prin făţărnicia unor mincinoşi care sânt înfieraţi în cugetul lor. I Timotei 4.1,2 *Între voi vor fi învăţători mincinoşi, care vor strecura eresuri pierzătoare şi, tăgăduind chiar pe Stăpânul care i-a răscumpărat, îşi vor aduce lor o grabnică pieire. Mulţi se vor lua după învăţăturile lor rătăcite şi, din pricina lor, calea adevărului va fi hulită. Din pofta de avere şi cu cuvinte amăgitoare vă vor*

[1] Pentru aprofundare vezi *„Ereziile Apusului II – Despre Protestantism şi ispitele raţionalismului creştin"*, ierom. Visarion Moldoveanu şi Bogdan Mateciuc, Ed.Vicovia, 2007.

momi. Dar osânda lor, de mult pregătită, nu zăboveşte şi pierzarea lor nu dormitează. II Petru 2.1-3 *Ei vor face semne mari şi chiar minuni, ca să amăgească, de ar fi cu putinţă, şi pe cei aleşi.* Matei 24.24 *Feriţi-vă de proorocii mincinoşi, care vin la voi în haine de oi iar pe dinăuntru sânt lupi răpitori.* Matei 8.15

Protestantismul apare în anul 1517, când fostul călugăr germanul Martin Luther, nemulţumit de decăderea la care ajunsese Catolicismul, începe să propovăduiască mântuirea *numai prin credinţă*. În teribilismul lui, rupe din Scriptură scrierea Sfântului Apostol Iacov[2] şi, numind-o *„epistolă de paie”*, o aruncă în râul Elba.

Prin propovăduirea liberalismului religios îşi găseşte repede adepţi, atât în tagma nobilimii germane care dorea să iasă de sub tutela papei, cât şi în rândul ţărănimii care vedea în aceasta o cale de emancipare. Cei care aderă la învăţăturile lui Luther primesc numele de „luterani”.

Sămânţa aruncată de Luther a rodit şi dincolo de graniţele Germaniei, unde împrejurări similare au ajutat-o să se dezvolte. După Wittenberg, oraşele Zürich şi Geneva au devenit, într-o măsură şi mai mare, centre de răspândire ale

---

[2] Unde în capitolul 2.17-26 Apostolul nimiceşte pur şi simplu mincinoasa dogmă *Sola Fide* care stă la baza Protestantismului: «*Aşa şi cu credinţa: dacă nu are fapte, e moartă în ea însăşi. Dar va zice cineva: Tu ai credinţă, iar eu am fapte;* ***arată-mi credinţa ta fără fapte şi eu îţi voi arăta, din faptele mele, credinţa mea****. Tu crezi că unul este Dumnezeu? Bine faci;* ***dar şi demonii cred şi se cutremură.*** *Vrei însă să înţelegi, omule nesocotit, că credinţa fără de fapte moartă este? Avraam, părintele nostru, au nu din fapte s-a îndreptat, când a pus pe Isaac, fiul său, pe jertfelnic?* ***Vezi că, credinţa lucra împreună cu faptele lui şi din fapte credinţa s-a desăvârşit?*** *Şi s-a împlinit Scriptura care zice: „Şi a crezut Avraam lui Dumnezeu şi i s-a socotit lui ca dreptate” şi „a fost numit prieten al lui Dumnezeu”. Vedeţi dar că din fapte este îndreptat omul, iar nu numai din credinţă. La fel şi Rahav, desfrânata, au nu din fapte s-a îndreptat când a primit pe cei trimişi şi i-a scos afară, pe altă cale?* ***Căci precum trupul fără suflet mort este, astfel şi credinţa fără de fapte, moartă este.***»

noii mişcări religioase. Numai că atât gruparea din Zürich, legată de numele lui Huldrich Zwingli (1484-1531), cât şi cea din Geneva, cunoscută prin opera lui Jean Calvin (1509-1564), au găsit mereu altceva de schimbat nu numai în romano-catolicism, dar şi în luteranism.

Ajunşi până în zilele noastre dezbinaţi în sute de tabere adverse, fiecare dintre reformatorii „creştini" şi-au găsit mereu adepţi care să-i urmeze în întemeierea unei tot mai noi „biserici" care să le poarte numele, chiar dacă învăţăturile din ce în ce mai inedite contestau temeiurile Creştinismului sau ale „înaintaşilor" reformişti.

Pe bună dreptate, putem spune că, aşa cum prin desprinderea de Ortodoxie, Catolicismul a devenit o religie personală a papilor, aşa şi Protestantismul, prin negarea Catolicismului, a devenit o religie personală a laicilor. Însă Reforma a fost o lovitură mai gravă dată unităţii creştine, rânduielii bisericeşti, succesiunii apostolice şi slujirii sacramentale decât lovitura dată de Marea Schismă la anul 1054.

Un spirit de răzvrătire împotriva infailibilei şi imperialistei autorităţi catolice avea să fie curând o normă deplin acceptată de noile denominaţii Protestante. Chiar de la început a fost evident că, urmând modelul lui Luther, urmaşii acestuia erau mult mai revoluţionari decât primii reformatori. Aşa că n-au stat prea mult pe gânduri până să dea la o parte, împreună cu autoritatea papală, şi stâlpii de temelie ai învăţăturii de credinţă apostolică, pentru a zămisli până la urmă ceea ce avea să devină ***o nouă religie creştină***.

Încă de la început, Reformatorii s-au purtat la fel de autoritar ca şi Papii pe care i-au criticat. Luther, Calvin şi ceilalţi nu credeau în liberul arbitru, Dumnezeu, în viziunea lor, predestinând totul. S-au erijat în instrumente ale voinţei lui Dumnezeu şi, prin urmare, nu tolerau nici un fel de

opoziţie. Credeau că destinul lor era unul „ales", numindu-se făţarnic *„instrumente ale Domnului"*.

Ieşind violent de sub autoritatea Catolicismului, Protestantismul a fost împărţit, la început, în Luterani şi Reformaţi, ultimii sub o mulţime de denominaţii, chiar mai fataliste decât primii. Au început să apară noile secte, fiecare cu propria sa „teologie", fiecare la fel de intolerantă cu celelalte precum erau faţă de pseudocreştinismul papist. Anabaptiştii, Menoniţii, Boemienii, Congregaţionaliştii şi Prezbiterienii au început să se încaiere între ei, adesea sărbătorindu-şi renaşterea spirituală „creştină" prin masacrarea rivalilor acuzaţi de „erezie".

Zelul revoluţionar nestăvilit al lui Martin Luther s-a manifestat îndeosebi în a-i trimite pe confraţii săi creştini la moarte, de exemplu prin înăbuşirea în sânge a răscoalelor ţărăneşti sau emiterea de sentinţe de condamnare pentru rebelii Anabaptişti. El avea să declanşeze persecuţii infinit mai severe faţă de credincioşii protestanţi decât cele îndreptate de corupta ierarhie a Catolicismului împotriva Reformei iniţiale.

Luther s-a folosit de privilegiul care i s-a oferit în calitate de autoproclamat traducător al Bibliei în Germania, pentru a adăuga şi a renunţa la câteva cuvinte din Biblie, în scopul promovării programului său revoluţionar ideologico-teologic.

De exemplu, a îndrăznit să „redefinească" unele din citatele sale favorite cum ar fi capitolul al treilea din *Romani*, şi să cenzureze altele. A adăugat cuvântul „numai" unor pasaje-cheie din Biblie, schimbându-le astfel sensul: *„eşti mântuit prin credinţă"* avea să devină *„eşti mântuit* ***numai*** *prin credinţă"*. Aceste măsluiri Luther le-a prezentat drept „dovezi" în susţinerea şi promovarea noii sale teologii. Aceasta a fost doar începutul unei practici vicioase de

schimbare a Sfintelor Scripturi[3], urmată cu fervoare mai apoi de toţi liderii sectari, care, **pornind de la o doctrină ajung să nuanţeze şi apoi să schimbe radical întregul text biblic.**

În 1529, dr. Link, eminentul lingvist german al timpului, i-a scris lui Luther întrebându-l de adăugirile făcute abuziv în traducerea germană a Bibliei. Răspunsul uimitor de bine ticluit al lui Luther exprimă până astăzi esenţa ***subiectivităţii individualiste*** a duhului protestant: *„Este aşa pentru că Martin Luther spune că e aşa!"* Şi Zwingli, înainte de moartea sa, a mers până într-acolo încât a negat prezenţa lui Hristos din Împărtăşanie, numind-o *„o simplă figură de stil"*.

X

Dacă în timpurile noastre există mai multe biserici şi ideologii creştine, nu înseamnă că sânt şi adevărate, numai pentru simplul fapt că există sau pentru că un număr mai mare sau mai mic de persoane se încred în aşa ceva. Sau dacă o „biserică", pentru a-şi susţine o anumită părere „creştină", încearcă să „ajusteze", să rescrie adevărul istoric ori Scriptura, ca acestea să pară că-i justifică ideologia, e limpede că atunci îşi dă în vileag toată înşelăciunea.

Iarăşi, dacă vreo „biserică" are o anumită particularitate religioasă (de exemplu ţine sâmbăta, urăşte crucea sau cunună homosexuali) nu este automat şi credibilă dacă a găsit în biblie un citat care i se pare (sau ni se pare) că-

[3] Lucrând în acelaşi duh, *Societăţile Biblice Interconfesionale* de astăzi se erijează în traducători autorizaţi ai Sfintelor Scripturi, pentru a promova (sponsoriza) în spaţiul creştin-ortodox variante biblice protestante sau ecumeniste în care se înlocuieşte sau se reduce sensul adevărat, ortodox, cu unul incert, confuz, distorsionat (referitor la sfintele icoane, preoţie, Maica Domnului etc.), pentru a ni se putea justifica mai apoi „biblic" înnoirile eretice şi unirea cu apostaţii.

i dă dreptate. Aşa, cuvântul Scripturii, folosit fără de chibzuinţă şi nu după cugetul cel adevărat al Bisericii, poate fi făcut să justifice absolut orice.

Marea problemă a creştinilor din zilele noastre este că au ca reper în gândire un fals adevăr al unei *realităţi secularizate*, pentru a formula mai apoi „adevăruri" personale despre dumnezeiasca alcătuire numită *Biserica lui Hristos*. Idolatrizarea realităţii, a „evidenţelor" logice, nu înseamnă în nici un caz iubire de adevăr, ci este cea mai cruntă parodie a acestuia. Riscul este de a lua lucrarea omului drept lucrarea Domnului.

Ne putem înşela foarte uşor dacă luăm o *frumoasă minciună* drept adevăr, mai ales că falsele biserici au o mare iscusinţă în a imita faţada Adevăratei Biserici, contrazicându-i, însă, subtil învăţătura. Trebuie să înţelegem că nu toţi cei ce vorbesc de Hristos sânt ai lui Hristos, nu tot ce poartă eticheta de „creştin" este cu adevărat Creştin.

Doar una este Sfânta Scriptură şi printr-o singură Biserică a fost păstrată întreagă şi nevătămată, de la Apostoli până în vremurile noastre.

Biserica a zămislit Scriptura şi nu din Scriptură s-a născut Biserica. Bisericile-pirat, născute acum două-trei sute de ani, sânt ridicate pe reinterpretarea Scripturii ortodoxe, tocmai pentru a-şi crea o falsă descendenţă apostolică şi a camufla după o perdea de „creştinism" falsitatea propriilor învăţături. X

NEOPROTESTANTISMUL

Diferenţa majoră între protestanţi şi neoprotestanţi constă în faptul că primii practică botezul pruncilor, pe când cei din urmă botează numai adulţi.

Ruptura primului bloc de protestanţi din cultul romano-catolic oferă modelul *fărâmiţării perpetue*. Reformele religioase sânt la modă. Încurajaţi de *principiul individualismului* lansat de primii protestanţi *(relaţie personală cu Dumnezeu, roagă-te şi Duhul Sfânt te va călăuzi)*, tot mai mulţi oameni încep să citească Scripturile şi să le interpreteze după închipuirile lor. Considerate ca fiind de la Duhul Sfânt - rugăciunile exaltate, viziunile şi vocile „cereşti", fiorul lăuntric, înfierbântarea sângelui – toate

aceste „semne" le „confirmă" că sânt pe drumul cel bun. Astfel, acest neobişnuit „Duh Sfânt" protestant, în locuri şi la momente diferite, dă călăuziri şi răspunsuri diferite în probleme teologice identice. Totuşi, „încredinţaţi" fiind că „Duhul" lucrează prin ei, revoluţionarii religioşi încep să-şi dezvolte baza de aderenţi. Cu ajutorul celor pe care îi racolează, ei îşi fac „biserici". Evident, totul este biblic, totul este de la Dumnezeu şi adeverit de „Duhul". Nimic nu mai contează în afară de Biblie - Cuvântul lui Dumnezeu interpretat într-o manieră personală.

Pentru aceştia, Duhul Sfânt nu mai este Mângâietorul, trimis ca să ne călăuzească în înţelegerea şi faptele credinţei, ci ca să completeze Revelaţia şi Evanghelia, ca şi cum ceea ce a făcut Mântuitorul Hristos nu ar fi desăvârşit şi suficient pentru mântuire. Şi evident că „înduhovniciţi" pentru a fi instrumentele acestor vremuri din urmă sânt ei, neoprotestanţii. Însă Duhul Sfânt este Duhul unirii şi al unităţii; pierderea unităţii arată deci pierderea Duhului Sfânt de către cei care au continuat şi continuă să se separe în mii de secte până astăzi.

Atunci de ce Crezul apostolic mărturiseşte *Biserica cea una*? Pentru că Biserica este un singur Trup duhovnicesc cu un singur cap, Iisus Hristos, şi cu un singur Duh Sfânt care Se sălăşluieşte întru ea. Sfântul Apostol vorbeşte despre unitatea în şapte chipuri a Bisericii, grăind: *„Este un trup, un Duh, o nădejde, un Domn, o credinţă, un botez, un Dumnezeu şi Tatăl tuturor."* Efeseni 4.4-6

Însă ceea ce Biserica învaţă şi propovăduieşte de peste două mii de ani nu mai are valoare; Sfânta Predanie devine o sumă de porunci omeneşti inutile şi nebiblice. Fărâmiţarea protestantă merge şi mai departe, cu naşterea de învăţături din ce în ce mai depărtate de Adevăr, iar în secolul XX apar secte sinucigaşe, secte care aşteaptă „mântuitori"

extratereştri sau „biserici" pentru homosexuali, în care sânt „căsătoriţi" bărbat cu bărbat şi femeie cu femeie. Aici „Dumnezeul" lor nu mai condamnă păcatul sodomiei, iar „Duhul Sfânt" le descoperă că în *Epistola către Romani 1.21-28,32,* Sfântul Apostol Pavel vorbeşte despre orice altceva, numai despre homosexuali nu.

Dincolo de varietatea ideologică a formelor „creştine" duse până la extrem, rămâne mereu constant un singur lucru: **geneza fiecărei secte**.

Astfel, fiecare „biserică" nou creată ajunge să se vadă contestată din interior, la un moment dat, de reformatori de meserie. Cu întrebările lor, cei nemulţumiţi creează tulburări în sânul noii grupării. O perioadă lucrurile merg bine, pentru că cei nemulţumiţi sânt puţini la număr şi este uşor să spui despre ei că nu au lumină, că sânt rătăciţi şi că nu trebuiesc luaţi în serios. Diferenţele fireşti dintre oameni ies la iveală şi fiecare se luptă pentru a ocupa o poziţie cât mai bună. În Biblie scrie despre orânduială, deci principalul obiectiv este acela de a organiza noua biserică după model „biblic". Sânt aleşi pastori, diaconi, un casier şi diverşi responsabili cu tinerii, cu femeile sau cu alte aspecte. Poziţiile de conducere sânt deţinute de persoanele cele mai active, care vorbesc bine, care au capacităţi şi renume, iar restul membrilor stau aşezaţi frumos şi cuminţi în bănci. O adevărată democraţie - cei din bănci i-au ales pe cei de pe podium care, la rândul lor, trebuie să fie pe placul celor din bănci pentru a nu fi daţi jos la următoarele alegeri. Noua biserică trebuie să aibă şi un nume, deci se alege o denumire „biblică", un nume pretenţios. Se întocmeşte procesul verbal cu membrii şi se porneşte la drum. Principalul obiectiv este creşterea numerică - cu cât se adună mai mulţi, cu atât creşte puterea şi renumele noii biserici.

Totul se rezolvă prin vot democratic, mai puţin

problema celor cu reforma în sânge. Nereuşind să-şi impună punctul de vedere, minoritatea încearcă să forţeze succesul prin felurite „descoperiri" de la Dumnezeu, contestate de majoritate. Însă noul profet ad-hoc, care se ridică în biserică spre nemulţumirea conducătorilor, reuşeşte să strângă adepţi. Conducătorii aleşi democratic încearcă să-l liniştească, să rezolve conflictul incipient, însă înşelarea omului îl face să meargă până-n pânzele albe. În cele din urmă, nemulţumiţii părăsesc gruparea şi pun bazele unei alte „biserici". Acum au propria lor „biserică" şi, pentru ca lucrurile să meargă, modelul de organizare îl iau de la secta din care tocmai au ieşit. Se găseşte un nume frumos, cu rezonanţă „creştină", apoi urmează toată procedura democratică de vot şi iată cum răsare o biserică „mai autentică", după tiparul celei dinainte.

Astăzi, există câte o ofertă religioasă pentru orice cerere a pieţei. Fiecare inovator, hotărât să-şi formeze propria biserică, găseşte inevitabil adepţi. Întotdeauna se va găsi cineva care să le aprobe ideile. Şi totul este „biblic".

Dacă un om interpretează, într-o manieră personală, anumite pasaje din Biblie şi începe să propovăduiască şi altora ideile lui; dacă reuşeşte să strângă în jurul lui o mână de oameni bine intenţionaţi, oameni de treabă, dispuşi să-l urmeze; dacă are grijă să aibă o trăire morală şi dacă ei încep să se adune regulat, sub un nume ales de ei, prin care se recomandă celorlalţi, se poate spune despre ei că sânt Biserica lui Iisus Hristos? Evident, NU.

Aşa au apărut pe piaţa religioasă, unii din alţii, anabaptiştii, menoniţii, arminienii, prezbiterienii, episcopalienii, puritanii, quakerii, shakerii, metodiştii, unitarienii, adventiştii, martorii lui Iehova, mormonii, penticostalii şi mulţi, mulţi alţii. Divizarea este de ordinul miilor, ajungându-se astăzi la culte cu 11 membri (shakerii

organizaţi în SUA în 2 adunări rivale!). Există mai multe dizidenţe baptiste, un mănunchi de organizaţii adventiste, vreo trei „biserici" mormone, trei federaţii principale de penticostali, trei ramuri de Martori ai lui Iehova, „bisericile" homosexualilor etc.

Dacă unii în priceperea lor oarbă, nu au putut înţelege tainele lui Dumnezeu şi au adus numaidecât schimbări în credinţă, înseamnă că acolo a dispărut iubirea, căci adevărul şi iubirea o credinţă sânt. Iar credinţa cea adevărată şi vie nu este de două, trei, zece sau mii de feluri, ci una singură. Pretinsul drept de a adăuga Crezului Bisericii sau Sfintei Scripturi explicaţii particulare şi înţelesuri omeneşti, reprezintă un atentat la sfinţenia şi fecioria Bisericii.

Devine evident faptul că acea grupare religioasă care nu deţine continuitate de har prin punerea mâinilor de la Sfinţii Apostoli, nu este adevărata Biserică. Dar şi mai clară este nesăbuinţa acelor secte apărute prin secolul XVII, care neavând firul succesiunii apostolice, îşi aleg cu de la sine putere omeni simpli, falşi „pastori" care să „boteze", să facă cina duminicală sau slujba nunţii, imitând astfel chipul adevăratei Biserici pe care o tăgăduiesc, pentru a-i înşela mai uşor pe creştinii neştiutori şi slabi în cuget.

Ereziile sânt ruperea de Biserica cea una şi ridicarea părerilor personale mai presus de mărturisirea Bisericii sobornicești. Cel care a lepădat adevărul, s-a lepădat şi de Duhul iubirii şi s-a lipsit de darurile harului, mărginindu-se la o cunoaştere din afară a adevăratei credinţe creştineşti. Pentru cel necredincios, Sfânta Taină este doar un ritual iar Biserica dor o instituţie socială.

De aceea creştinii ortodocşi nu caută şi nu aşteaptă înfiinţarea unei noi biserici, alta decât cea întemeiată de Sfinţii Apostoli, şi se păzesc de acel „hristos" pe care îl vestesc cei nebotezaţi şi hulitori de Sfânta Cruce. X

RĂSTĂLMĂCIRILE ÎNVĂŢĂTURILOR PROTESTANTE. PRIVIRE GENERALĂ

Teologul catolic Anselm (+1109), în secolul al XII-lea, a prezentat o concepţie scolastică[4] a mântuirii, foarte atrăgătoare prin simplitate şi logică, rezumată în următoarele puncte:

- Omul a adus o ofensă infinită unui Dumnezeu infinit. Această ofensă nu putea fi înlăturată prin mijloacele finite ale omului, de aceea are drept consecinţă (necesitate) o pedeapsă infinită într-un iad veşnic.

[4] Sistem filozofic al Evului Mediu caracterizat prin raţionamente abstracte şi artificii logice, rupte de adevăr şi mânuite într-un mod pedant.

- Dumnezeu îi iubeşte pe oameni, dar dreptatea legalistă nu îngăduia un simplu act de iertare. Cumva Dumnezeu trebuia să reconcilieze dragostea Lui cu această „justiţie". Soluţia a fost moartea pe cruce a lui Hristos. Fiind Dumnezeu, jertfa lui Hristos are o valoare infinită de răscumpărare, de care El însuşi nu are nevoie, fiind cu totul drept şi lipsit de păcat. Mânia lui Dumnezeu este satisfăcută de această pedeapsă.

- Printr-un act de transfer, Dumnezeu le recunoaşte credincioşilor acest exces de neprihănire câştigat de Hristos. Ei sânt astfel absolviţi de vina păcatului lor, pentru că plata infinită a păcatului a fost efectuată de Hristos.

În ceea ce priveşte mântuirea, tendinţa raţionalistă a Catolicismului a dus în cele din urmă la cristalizarea în Protestantism a unei concepţii pur juridice a mântuirii. În acest *nou creştinism*, întregul univers este o mare sală de judecată în care oamenii trăiesc pentru a fi testaţi. Ei pot încheia un fel de contract cu Dumnezeu, primind absolvirea imediată a păcatelor; pot refuza şi uneori pot călca acest contract, ceea ce duce în mod inevitabil la osânda iadului şi pierderea mântuirii.

Întreaga taină a mântuirii este astfel explicată în termeni juridici, uşor de înţeles de către oameni. Adâncimea Scripturii şi învăţăturile rostite vreme de două mii de ani de Sfinţii Părinţi ai Bisericii Răsăriteane au fost înlocuite cu o nouă concepţie seducătoare prin logica, limbajul şi „rezultantele" ei.

Înnoirea Catolicismului prin înlăturarea corupţiei papale şi a tuturor învăţăturilor sale mincinoase a fost dintotdeauna binevenită. Reforma protestantă a pornit hotărâtă pe acest drum, dar a alunecat imediat în direcţii greşite, introducând învăţături cu totul noi şi neauzite până atunci în Creştinism.

Ca răspuns la *sistemul meritelor* dezvoltat de papism, Reforma a născocit o nouă învăţătură, părut biblică, a *mântuirii prin har*. Dintr-o singură trăsătură de condei, Luther, Calvin şi Zwingli au „rezolvat" multe din dilemele şi controversele teologiei catolice, lăsând moştenire urmaşilor neoprotestanţi un „hristos" ce dădea doar o singură dată, pe viaţă, iertare păcatelor. Penitenţele, purgatoriul, dar şi faptele bune devin astfel lipsite de sens. Mântuirea este dobândită de individ numai „personal", numai prin credinţă, faptele şi asceza devenind inutile. Noul model de „credincios" nu mai trebuie nici să dobândească iertarea prin Taina spovedaniei, nici să stăruiască în fapte bune, ci trebuie doar să creadă în mântuirea adusă de Hristos. Asentimentul mintal şi acordul personal devin singurele necesare pentru câştigarea mântuirii veşnice.

De la început, Luther a trebuit să se lupte cu o serie de texte ale Scripturii care contraziceau direct aceste simplificatoare concepţii. În traducerea germană a Bibliei a făcut o modificare, introducând fraza *„numai prin credinţă"*, cu toate că *„numai"* nu exista în textul original. Anumiţi învăţaţi i-au atras atenţia asupra acestei greşeli intenţionate, dar, cu trufia care-l caracteriza, Luther a refuzat să o corecteze. Ulterior, această falsificare a Scripturii a fost îndepărtată, dar era prea târziu. Conceptul deja se formase, *Sola Fide* (numai prin credinţă) devenind unul din strigătele „de luptă" ale Protestantismului. Luther a pledat, de asemenea, pentru scoaterea Epistolei lui Iacov şi a Apocalipsei din canonul Noului Testament. Într-adevăr, Iacov declară într-un mod explicit, fără să lase nici o îndoială cu privire la acest subiect: *„Vedeţi dar că din fapte este îndreptat omul, nu numai din credinţă."* Iacov 2.24

Este uimitor cum cel care susţinea Scriptura drept singura sursă de autoritate, a ales să calce în picioare şi să

batjocorească învăţătura Scripturii, şi chiar să ceară mutilarea ei.

Aşa cum am arătat, Luther, Calvin şi Zwingli au gândit în aceleaşi reperele juridice mântuirea, păstrând fondul şi schimbând doar formele din Catolicism. Toate doctrinele lor ulterioare au fost dezvoltate în acest cadru.

Neoprotestanţii au dus mai departe revoluţia începută de Luther. Ideile lor au devenit tot mai radicale. Mişcarea neoprotestantă a dezvoltat un nou iconoclasm şi o aversiune faţă de Tainele Bisericii, neîntâlnite la primii reformatori.

Rând pe rând, neoprotestanţii au înlăturat o serie de practici apostolice ale Bisericii, cum ar fi ierarhia, botezul copiilor sau tainele. Într-un anumit sens, ei au fost consecvenţi propriilor idei, prin faptul că această dezvoltare a fost o consecinţă logică a inovaţiilor privind autoritatea *(Sola Scriptura)* şi mântuirea *(Sola Fide)*. Următoarele valuri de neoprotestanţi practic au reformat Reforma, introducând o serie de noutăţi „creştine", uitând că noutatea este prima manifestare a oricărei erezii. Dar curând, au fost nevoiţi să se confrunte cu nenumărate contradicţii izvorâte din propriile supoziţii.

Nevoia „convertirii"

Dat fiind că partea omului în mântuire are aspectul juridic al consensului, al acceptării, al asentimentului mintal, acest asentiment trebuie dat în mod explicit, altfel omul nu poate fi sigur dacă a fost sau nu mântuit. În felul acesta, copiii protestanţilor sânt presaţi să aibă „o întoarcere la Dumnezeu" sau „o criză", altminteri acest acord nu este în mod clar „semnat".

Aspectul juridic implică apoi aderarea strict individuală la contractul mântuirii. Chiar dacă un copil

creşte într-o familie sau comunitate protestantă, practic este pierdut atâta timp cât nu a semnat acel acord virtual cu Hristos. În Vechiul Testament citim cum Iosua a mărturisit, *„Eu şi casa mea vom sluji Domnului”,* dar un credincios neoprotestant, tată de familie, nu poate face o astfel de afirmaţie, mântuirea fiind realizată printr-o serie de „contracte” individule între fiecare credincios şi Dumnezeu.

Momentul mântuirii

Un acord juridic presupune un accept precis în timp, moment din care devine valabil. Una din două: un individ fie a „semnat”, fie „nu a semnat”. Problema este că mulţi dintre cei care au „semnat” printr-un acord mintal, se dovedesc a fi departe de Dumnezeu. Care este explicaţia? Sânt aceştia cu adevărat mântuiţi? Unii protestanţi răspund în mod răspicat: *„Da, pentru că singura condiţie a mântuirii este credinţa în jertfa Domnului Isus”.* În felul acesta apare un nou tip de *mântuire-automată* care condiţionează lucrarea harului, o mântuire exterioară, limitată doar la un acord mintal.

Alţi neoprotestanţi folosesc un mic subterfugiu logic. Ei spun că cei care se dovedesc nevrednici de Hristos, nici nu au fost „mântuiţi” în momentul „semnării”. Sânt mântuiţi doar aceia care au crezut (singura condiţie) şi a căror viaţă dovedeşte mântuirea. Această „logică” duce, în cele din urmă, la acceptarea implicită a necesităţii faptelor bune.

Siguranţa mântuirii

Dacă mântuirea este asociată cu un moment precis în timp, atunci practic mântuirea este „deţinută” la purtător tot restul vieţii. Într-un fel, mântuirea protestantă este ca o ştampilă pe paşaport. Dacă am ştampila, pot intra în cer.

Dacă nu o am, accesul este blocat. Hristos este „biletul de intrare în cer". Dar poate un credincios mântuit să piardă această „viză" de intrare?

Nu se poate da un răspuns clar, atâta timp cât diferiţi neoprotestanţi au diferite răspunsuri la această întrebare. Unii afirmă că mântuirea poate fi câştigată şi pierdută. Dar aceasta creează o situaţie paradoxală, în care ieri am fost mântuit, astăzi nu sânt mântuit, iar mâine pot fi din nou mântuit. Alţii afirmă că odată câştigată, mântuirea nu se mai poate pierde. Dar aceasta înseamnă că în Protestantism nu mai există cădere sau apostazie!? Au ajuns oare mai infailibili decât Papa? Pentru noi, ortodocşii, este absurd să credem că Hristos a lăsat o astfel de cale pentru dobândirea împărăţiei cerurilor.

Semnificaţia faptelor

Cei mai mulţi neoprotestanţi nu neagă importanţa faptelor bune, dar ei afirmă că ele sânt doar o consecinţă a primirii mântuirii. Cu alte cuvinte, cel care a crezut şi a fost mântuit „produce" în mod natural fapte bune. Problema este că întâlnim atât de mulţi protestanţi „mântuiţi" care făptuiesc răul, iar alţii care fac mult mai puţin bine chiar decât necreştinii.

Unii cred că omul nu trebuie să se străduiască de loc a face fapte bune, pentru că Duhul Sfânt le produce automat în el. Mai mult, orice străduinţă în acest sens este chiar dăunătoare, pentru că nu dă loc manifestării Duhului Sfânt. Mulţi au fost seduşi de această învăţătură, dar au rămas complet dezamăgiţi când nu au descoperit nici o lucrare a Duhului Sfânt în ei separată de propriile lor ... fapte.

Scopul vieţii: prozelitismul

Odată mântuiţi, cu biletul către cer în mână, de ce-i mai lasă Dumnezeu pe protestanţi să aştepte? Lumea aceasta va trece oricum şi astfel viaţa aici nu mai are nici o valoare. Una din puţinele explicaţii este că Dumnezeu îi lasă în viaţă pentru a-i aduce şi pe alţii la El. Aceasta arată de ce în lumea neoprotestantă un accent puternic cade pe prozelitism şi nu pe căutarea sfinţeniei şi a unirii mistice cu Hristos.

În timp ce eroii Ortodoxiei sânt sfinţii, în care Hristos a luat chip în mod desăvârşit, eroii neoprotestanţilor sânt cei care au adus cât mai multe suflete la sectă. Dar ce putem spune despre milioanele de sectari care nu au adus pe nimeni la Domnul? Este viaţa lor „după mântuire" complet inutilă şi ratată?

Dacă penticostalii ar fi cu adevărat „misionarii" creştinătăţii, ar trebui să-i vedem predicând Evanghelia la neamurile păgâne. Însă aceştia preferă să-şi racoleze adepţii din rândurile ortodocşilor, dar şi ale baptiştilor, adventiştilor, evangheliştilor etc., scopul urmărit nefiind altul decât creşterea cu orice preţ a numărului de membri, respectiv sporirea numărului de „contribuabili" la veniturile sectei.

Legea satisfacţiei

Este sistemul religios în care omul a fost făcut pentru „fericirea eternă", dar la care nu poate ajunge din pricina păcatului; însă păcatul înseamnă a nu-i da lui Dumnezeu onoare şi ascultare. Dumnezeu nu poate lăsa refuzul omului fără urmare, încât cel ce a răpit „onoarea divină" trebuie să o restituie, iar acest act se numeşte *satisfacţie*. Însă oamenii nu sânt capabili să restituie onoarea unui Dumnezeu ofensat de

atâtea păcate, nu au nimic pe măsură, căci tot ce au datorează deja lui Dumnezeu (ca şi creaturi) şi sânt împiedicaţi de păcat. La Luther, Hristos trăieşte mânia lui Dumnezeu, se aşează sub ea, o suportă până la iad, adică până la părăsirea din partea lui Dumnezeu, mânie şi părăsire pe care le trăieşte ca un lepădat şi le învinge, întrucât le primeşte ca un fiu ce rămâne credincios tatălui său. Răbdarea mâniei divine (nu Învierea) e semnul biruirii păcatului, a legii, a morţii, a satanei. Hristos e pildă prin faptul că rabdă eroic furia divină, concepută la un nivel cosmic. Faptul decisiv în opera luterană este că răstignirea lui Dumnezeu Fiul învinge mânia lui Dumnezeu Tatăl. Lupta hotărâtoare este aşadar doar una: a lui Dumnezeu cu Sine însuşi.

„Isus"-ul protestant nu are iniţiativa aducerii jertfei, ci suportă mânia divină în locul oamenilor doar aşezându-se benevol sub pedeapsă. Nu se vede nicăieri o restaurare a fiinţei noastre în, cu şi prin Hristos; iar un „Christ" exterior omenirii va fi incapabil (logic, nu?) să realizeze comuniunea organică, trupească, cu credincioşii săi. Un Hristos care a substituit extern „răscumpărarea", cum ne poate deveni nouă lăuntric? De aceea protestanţii înţeleg *împărtăşania ca un simbol figurativ* al Trupului şi Sângelui hristic.

Iată de ce, lipsită de continuitate şi har, redusă la o simplă clasificare logică sau asociaţie a celor cu interese religioase comune, Biserica – în concepţia neoprotestanţilor – îşi pierde unitatea şi dăinuirea peste pământ şi timp. Nu mai fiinţează o învăţătură unică şi o credinţă neschimbată a *Bisericii peste veacuri*, şi nici mai are vreo importanţă, pentru că, de fapt, nici nu a existat vreodată *Biserica cea una* pentru Protestantism.

Dacă reformatorii au a respins desăvârşit lucrarea prin Sfintele Taine ale Bisericii, atunci în Protestantism nu are şi nu poate avea loc prefacerea pâinii în Trup şi a vinului în

Sângele Mântuitorului. Înseamnă că protestanţii nu pot împlini nicidecum porunca Mântuitorului: «*Eu sânt pâinea cea vie, care s-a pogorât din cer. Cine mănâncă din pâinea aceasta viu va fi în veci. Iar pâinea pe care Eu o voi da pentru viaţa lumii este trupul Meu. Adevărat, adevărat zic vouă, dacă nu veţi mânca trupul Fiului Omului şi nu veţi bea sângele Lui, nu veţi avea viaţă în voi. Cel ce mănâncă trupul Meu şi bea sângele Meu are viaţă veşnică, şi Eu îl voi învia în ziua cea de apoi. Trupul este adevărată mâncare şi sângele Meu, adevărată băutură. Cel ce mănâncă trupul Meu şi bea sângele Meu rămâne întru Mine şi Eu întru el.*» (Ioan 6.51-56)[5]

Dacă în Protestantism, împărtăşania a devenit o simplă comemorare, botezul o simplă confirmare a credinţei, nunta un simplu acord în unirea mirilor, toate acestea pentru că ritualurile sectare sânt de fapt manifestarea văzută a dogmaticilor eretice, a formelor creştine fără fond creştin-apostolic. Toate cele văzute în Protestantism, de la biblie şi până la ceremonial, sânt roadele răstălmăcirilor apostoleşti şi învăţăturilor stricate ale oamenilor. Pentru aceea vor suferi până la sfârşitul veacurilor de o neîncetată dezbinare doctrinară, diversificare rituală, biblică şi structurală.

De aceea, în Protestantism, lucrarea lui Hristos ajunge să aibă numai însemnătate subiectivă, făcându-i cunoscută păcătosului doar iubirea lui Dumnezeu. Hristos îi înduioşează pe oameni cu dragostea lui Dumnezeu, iar aceştia se întorc, înlăcrimaţi, la credinţă. Aşa s-a pus temelia „teologiei pietiste", în care simţirea fierbinţelii lăuntrice, a

[5] Dacă protestanţii ar primi Împărtăşania ca prezenţă reală a Trupului lui Hristos, atunci ar cădea ca nişte solzi toate dogmaticile lor eretice, fiindcă ar fi nevoiţi să primească şi icoana ca prezenţă a chipului lui Hristos, şi harul preoţiei şi toate celelalte rânduieli ale Bisericii apostolice.

stărilor exaltate şi a sentimentelor „de bine" sânt suficiente mântuirii.

De aceea **pietismul unit cu raţionalismul** atinge apogeul absurdităţii: ca ispăşirea să aibă efect, trebuie să fie o faptă a lui Dumnezeu, aleasă şi efectuată de El. Hristos îmblânzeşte mânia lui Dumnezeu pentru că suportă (din partea lumii) până la capăt contradicţia dintre Dumnezeu şi omenitate; Hristos suferă cu lumea, învingând nu moartea, ci ispita spre disperare. Viaţa lui Hristos care se desăvârşeşte în moarte e „satisfacţie", iar Satana are putere în lume ca unealtă a mâniei lui Dumnezeu. Pentru Dumnezeu este *necesar* să pedepsească neascultarea omenească. El nu poate ierta, pentru că o *„Necesitate"* superioară Dumnezeirii cere răzbunare. Chiar dacă Dumnezeu e bun şi iubitor, nu I se îngăduie să acţioneze în dragoste. El este obligat să acţioneze în mod contrar iubirii Lui; singurul lucru pe care-L poate face, ca să salveze omenirea, este să pedepsească pe Fiul Lui în locul oamenilor, şi prin aceasta să satisfacă *„Necesitatea"*.

Însă Mântuitorul lumii nu poate încăpea în teoriile de mai sus, unde faptele lui Hristos apar ca o *înscenare* din partea unui Dumnezeu care îşi arată când iubirea, când mânia. Totul pare ca o luptă în interiorul Dumnezeirii, un spectacol cosmic dat de Dumnezeu pentru om, ca nu cumva omul să creadă că a fost iertat prea uşor.

După teologia apuseană, păcatul strămoşesc a fost considerat drept neascultare faţă de ordinea juridică dumnezeiască, o gravă ofensă adusă dreptăţii dumnezeieşti şi, prin urmare, în mod just Satana a devenit organul „ceresc" pedepsitor nu doar al primilor oameni vinovaţi, ci şi al tuturor urmaşilor lor vinovaţi.

Ideea de vinovăţie moştenită pentru ofensa adusă dreptăţii dumnezeieşti a degenerat în consecinţe extreme,

omul fiind pedepsit de „justiţia divină”, în baza unei „necesităţi” impersonale, pentru încălcarea săvârşită.

Caracterul deformat, exclusiv juridic şi legalist al ideii de jertfă în Protestantism stă la baza secularizării creştinismului: Hristos nu mai este Domnul Cel Preabun, venit să ne mântuiască, să ne restaureze şi să ne învieze, ci un judecător crud şi răzbunător, un adversar în tribunalul cosmic, dând sentinţe veşnice după *Legea Irevocabilă a Necesităţii*; **iar un Dumnezeu care pedepseşte cu moartea pe păcătos, osândindu-l la iadul veşnic, devine implicit principala cauză a răului.**

Vedeţi prin ce meşteşugită „teologie”, diavolul a reuşit să-i facă pe oameni să creadă că Dumnezeu se iubeşte doar pe Sine şi că El este motivul tuturor nenorocirilor, creatorul suferinţei, a iadului şi a morţii, atâta timp cât *iubirea Lui trebuie să se supună unei „necesităţi” impersonale, numită „legea satisfacţiei”!*

Ateismul este, de fapt, răzvrătirea omului împotriva unei astfel de teologii umaniste, împotriva *dumnezeului tiran şi neîndurător* din Catolicism şi Protestantism.

După cum era şi firesc, învăţătura ortodoxă are o direcţie cu totul diferită de cea a Apusului. Moartea nu ne-a fost dată de Dumnezeu, ci am căzut în ea prin săvârşirea păcatului. Învierea nu este o dovadă că Dumnezeu a acceptat suportarea răscumpărării de către Hristos în locul oamenilor. Nu Dumnezeu este duşmanul nostru, ci voinţa noastră liberă pusă în slujba răului. Iadul este refuzul nostru liber de a primi dragostea lui Dumnezeu, căci nu putem învinovăţi lumina de bezna întunericului.

După cum am văzut, atât catolicii cât şi protestanţii folosesc metafora judecătorului care ţine socoteala vinovăţiei şi aplică iertarea în urma consimţământului conştient al individului, prin „transferul” de neprihănire din contul lui

Hristos în contul „credinciosului". Însă Scriptura şi Biserica ne înfăţişează pilde mult mai adânci şi mai apropiate de adevăr.

Concepţia ortodoxă despre mântuire este în mod esenţial ontologică (*ontos* însemnând fiinţă, existenţă). Conflictul nu este atât între vinovăţie şi justificare, cât între moarte şi viaţă. În concepţia juridică, Dumnezeu apare ca un suveran care se supără pentru că nişte fiinţe create de El I-au călcat legea. În concepţia ontologică, Dumnezeu este sursa vieţii şi părăsirea Lui înseamnă în mod implicit moartea, văzută nu ca o pedeapsă, ci ca o lipsă a vieţii.

Aşadar, *prin singurul Hristos, nu lumea ci Omul (adică firea omenească) a fost răscumpărat din robia păcatului.* Hristos nu are în Sine toate persoanele umane, ci toată natura umană. Căderea omului ţine de nedesăvârşire, de aşezarea *eului* răzvrătit pe tronul lui Dumnezeu. Aici nu este vorba de vreo încălcare morală sau de ofensarea unei ordini juridice, ci despre moartea adusă de săvârşirea păcatului, de fisurarea şi distrugerea unirii lăuntrice cu Dătătorul de Viaţă, despre zădărnicia mersului spre „asemănare", despre o falsificare ontologică şi urâţire fiinţială.

Păcatul strămoşesc în Răsărit este văzut ca boală, ca o sămânţă a stricăciunii şi a morţii în firea omenească şi nu ca vinovăţie moştenită. Precum s-a îmbolnăvit firea omului în Adam prin stricăciunea neascultării, şi astfel a pătruns în ea patimile, la fel a fost curăţită din nou prin jertfa pe Cruce a lui Hristos.

De unde şi *marea necesitate* a Botezului şi a ascezei pe drumul omului spre desăvârşire, spre restaurare. X

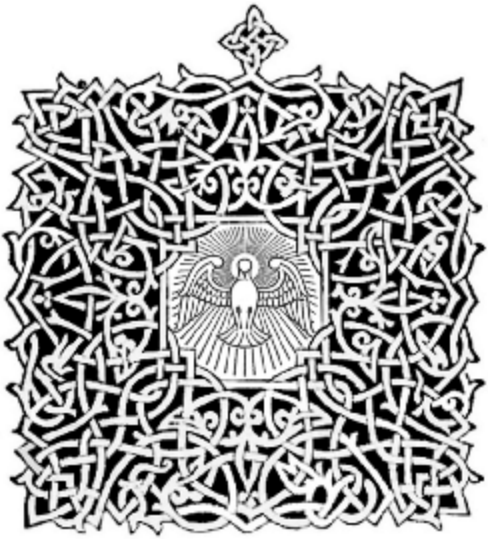

PENTICOSTALII SAU „BISERICA LUI DUMNEZEU CEA APOSTOLICĂ”

Spre sfârşitul secolului XIX, America era deja plictisită de repetatele „treziri religioase” care, de obicei, ţineau atât timp cât predicatorul apocaliptic se afla în oraş. Mulţi dintre aceştia se compromiseseră prin tertipurile la care apelau pentru a înfierbânta mulţimile. Masele voiau ceva nou, iar ineditul nu a întârziat să apară sub lozinca *„Dumnezeu face o lucrare nouă”*.

Una dintre mişcările de „trezire religioasă” din Statele Unite a fost şi aşa-numita *„Ploaie Târzie” (Latter Rain)* condusă de A.J. Tomlinson, iniţial un simplu distribuitor de

cărţi al *American Bible Society*. Existau, de altfel, mai mulţi predicatori care învăţau reînnoirea trăirii religioase prin „umplerea cu Duhul Sfânt". Suportul pentru această propovăduire consta în relatarea privind pogorârea Duhului Sfânt la Cincizecime, descrisă în capitolul doi din Faptele Apostolilor. Aceşti predicatori afirmau că acea pogorâre, însoţită de „vorbirea în alte limbi", este posibilă şi în zilele noastre pentru fiecare credincios în parte. Astfel, în SUA şi în Ţara Galilor au apărut adunări în care credincioşi fervenţi îşi mărturiseau păcatele înaintea Domnului şi Îl implorau cu lacrimi „să-i boteze cu Duhul Sfânt".

Pe lângă Tomlinson, un alt promotor al noilor idei a fost Charles Parham. Aceştia creau prin predicile lor o condiţionare psihologică şi o înfierbântare a sângelui care, în cele din urmă, degenera în glosolalie mincinoasă, practic o bolborosire neinteligibilă, o vorbire necontrolată într-o stare de transă[6]. Apariţia acestui fenomen destul de neobişnuit a constituit în 1896 scânteia pentru demararea noii mişcări penticostale. Noua glosolalie a fost confundată cu pogorârea Sfântului Duh la Cincizecime şi s-a afirmat că evenimentul descris în biblie poate avea loc oricând, dacă credinciosul se roagă fierbinte lui Dumnezeu. Dobândirea unei astfel de „umpleri cu Duhul Sfânt" a devenit ţinta celor care doreau mai mult. Cei care credeau în „umplerea cu Duhul Sfânt" s-au separat de adunările din care făceau parte, şi astfel s-a conturat noua Mişcare Penticostală. În anul 1903, Tomlinson îşi dă seama că poate face mai mult decât să vândă cărţi şi înfiinţează *„Biserica lui Dumnezeu"*.

Stilul neconformist al adunărilor penticostale (de la *pentecost* = cincizecime, în greacă) nu face altceva decât să

[6] Penticostalii nu pot demonstra asemenea „daruri ale Duhului". Bolborosirile lor sânt „înţelese" doar în „traducerea" proorocilor ad-hoc, deci practic nu pot fi verificate şi certificate de către nimeni.

reînvie o pietate protestantă ucisă de raţionalism şi să mijlocească tuturor o experienţă reală a unor „puteri" invizibile, forţe care nu pot fi explicate pe cale raţională sau ştiinţifică - asigurând astfel răspândirea mişcării pe întreg cuprinsul Statelor Unite. Un alt loc unde penticostalismul a prins repede rădăcini a fost Europa, făcând ravagii în mijlocul unor popoare plictisite de un luteranism arid, ca Suedia şi Norvegia. Aici, noile idei au fost preluate de diverşi predicatori ad-hoc, punându-se bazele mai multor secte de sorginte penticostală.

Conform „tradiţiei" neoprotestante privitoare la dezbinare, „Biserica lui Dumnezeu" a lui Tomlinson nu a rezistat prea mult, prima scindare având loc în 1917, astfel luând naştere „Adunările lui Dumnezeu". Ulterior, aceste două ramuri s-au divizat la rându-le, zămislind mai apoi numeroase grupări „independente". Unele dintre acestea consideră femeile ca mediu propice pentru „descoperirile" duhului, iar alte ramuri consideră „Duhul" drept principiul feminin al Treimii!! Principalele grupări penticostale sânt asociate acum în *Conferinţa Mondială Penticostală*.

În România interbelică, penticostalismul a venit direct din America prin câţiva români câştigaţi de ideile eretice printr-o revistă de limbă română - *Vestitorul Evangheliei*, redactată de un oarecare Paul Budeanu. Tot acesta a tradus în româneşte mărturisirea de credinţă a penticostalilor, numită *Declaraţia fundamentului adevărat al Bisericii lui Dumnezeu*. Primul şef al sectei în România a fost *Ion Bododea*, din Brăiliţa, care a editat revistele *Glasul adevărului* şi *Ştiinţa Sfinţilor*, precum şi cartea de cântări ale sectei, *Harfa Bisericilor lui Dumnezeu*.

Numiţi în popor *spiriţi* sau *tremurători*[7], penticostalii

[7] Din cauza convulsiilor declanşate în momentul venirii „duhului".

susţin ca puncte doctrinare principale teoria *Sola Scriptura* (numai Scriptura), botezul adulţilor, învăţătura despre răpirea Bisericii şi botezul cu Duhul Sfânt dovedit prin „vorbirea în limbi".

Unele secte penticostale susţin două trepte ale experienţei harului: *naşterea din nou* şi *botezul cu Duhul Sfânt*, iar altele mai adaugă una, cea a *sfinţirii*.

Ca notă individuală, penticostalii practică „ungerea cu untdelemn" pentru vindecarea de boli şi au o pasiune pentru minuni şi vindecări miraculoase[8], acestea fiind atribuite în mod eronat Duhului Sfânt. Uleiul cu care se face ungerea de către pastor sau de către proorocul înzestrat cu „darul vindecării" este ulei alimentar obişnuit.

În adunările penticostale pot fi întâlniţi „prooroci" care „profeţesc" în alte limbi. De obicei, aceste „vorbiri" sânt „tălmăcite" de un alt membru al adunării, considerat „înaintat pe cale". Un lucru interesant îl constituie diferenţa ca volum de cuvinte între „vorbirea în limbi" a proorocului (scurtă, de obicei) şi tălmăcirea care se constituie deseori într-o mică predică. Celor care întreabă despre aceasta li se răspunde că tălmaciul nu traduce cuvânt cu cuvânt „proorocia", ci îi traduce „duhul". În general, „proorocii" sânt văzuţi ca având diverse daruri de la Duhul Sfânt, acestea fiind, pe lângă „darul proorociei", şi „darul vindecării" sau „darul deosebirii duhurilor".

În România, un domeniu de utilitate a proorocilor din adunările penticostale este proorocirea „de la Dumnezeu" a legăturilor matrimoniale (dacă e bine ca sora X să se mărite

[8] Vindecările mediumistice, ca toate fenomenele ce ţin de ocult, sânt obţinute (de cele mai multe ori temporar, boala recidivând după scurt timp) cu ajutorul unor tehnici de meditaţie şi în anumite condiţii psihice, care se pot cultiva şi folosi prin exerciţiu susţinut, neavând nici o legătură cu intervenţia lui Dumnezeu.

cu fratele Y) sau răspunsul, tot „de la Dumnezeu", dacă e recomandată sau nu emigrarea în Statele Unite. Mulţi penticostali se căsătoresc pur şi simplu pe baza proorociilor făcute în adunare, deşi cei doi tineri nici nu se cunosc bine şi nici nu au viziuni comune despre viaţă.

În prezent, prozelitismul penticostal se manifestă camuflat în spatele unor asociaţii sau fundaţii „creştine" care ademenesc sufletele slabe şi neştiutoare cu momeala medicamentelor gratuite, a ajutoarelor materiale, cursuri de limbi străine, diplome de teologie protestantă, burse şi locuri de muncă în străinătate etc.

Făcând parte din marea familie a grupărilor *harismatice*, penticostalii sânt adepţii tehnicilor spirituale practice, cu rezultate vizibile şi imediate în manifestarea „duhului". Însă, din următoarele mărturisiri ale unor persoane care au avut astfel de „renaşteri", vom vedea dacă într-adevăr Duhul Sfânt este cel care animă şi însufleţeşte adunările penticostale:

> *Un tânăr din Leicester (Anglia) povesteşte următoarele: El şi prietenul său se convertiseră de câţiva ani la una din grupările penticostale, când într-o zi au fost invitaţi la întrunirea unui grup de vorbitori în limbi. Atmosfera întrunirii i-a aprins şi ulterior s-au rugat ca să primească noua binecuvântare şi botezul în Duhul Sfânt. După o rugăciune intensă au simţit cum* ***ceva fierbinte se înstăpâneşte peste ei.*** *Simţeau o exaltare interioară. Timp de câteva săptămâni şi-au trăit cu entuziasm senzaţiile, ale căror valuri au început treptat să scadă. Tânărul a remarcat în schimb că îşi pierduse orice dorinţă de a mai citi Biblia şi de a se mai ruga. Analizându-şi experienţa în lumina Scripturii, şi-a dat seama că nu este de la Dumnezeu. Întorcându-se, s-a mărturisit şi a dat toată întâmplarea pe faţă. Prietenul lui, în schimb, a continuat să frecventeze*

cercul „limbilor", ceea ce practic l-a distrus. La ora actuală nici nu-l mai preocupă ideea de a vieţui ca un creştin.[9]

Acest gen de entuziasm religios garnisit cu profeţii şi stranii interpretări ale unor rostiri bolborosite nu este ceva nou. Demult practicate de şamani şi întâlnite la spiritiştii, mediumii şi îndrăciţii zilelor noastre, vechile chemări spiritiste au căpătat prin mijlocirea protestant-penticostală o nouă faţadă „creştină". Este, practic, o amplă mişcare de reînviere a vechilor practici şamaniste într-o nouă formulă „spirituală", numită, pentru a deruta pe naivi, *„renaştere harismatică".* Să urmărim mai departe o altă mărturie:

Doi pastori protestanţi s-au dus la o adunare de rugăciune „harismatică" ce avea loc într-o biserică presbiteriană din Hollywood: „Mai înainte am căzut amândoi de acord ca, de îndată ce vom auzi pe primul ins vorbind în limbi, să ne rugăm amândoi cam aşa: „Doamne, dacă acest dar este de la Tine, binecuvântează pe fratele, iar dacă nu este, fă-l să înceteze şi să nu mai poată vorbi în limbi în prezenţa noastră". Întrunirea s-a deschis cu rugăciunea unui tânăr, după care toţi au început să se roage. O femeie a început să se roage într-o limbă străină, fluent şi fără nici o ezitare. Nimeni nu a tradus. Pastorul B. şi cu mine am început să ne rugăm în taină aşa cum conveniserăm. Şi ce s-a întâmplat? Nu a mai vorbit nimeni în limbi, deşi în grupul acela toţi, cu excepţia unui arhitect, vorbeau curent în limbi necunoscute". Să nu pierdem din vedere că, în lipsa solidarităţii de credinţă de tip mediumistic, fenomenul nu se manifestă.[10]

---

[9] Pr. Serafim Rose, *Ortodoxia şi religia viitorului*, Ed. Egumeniţa, 2004, după *Kurt Koch, The Strife of the tongues, Kregel Publications, 1969, p.28.*
[10] Idem.

Cunoaştem faptul că spiritistul sau mediumul este cel care prin anumite invocări şi inducerea unor stări psihice se transformă într-un fel de vehicul sau mijloc de manifestare[11] a unor forţe sau fiinţe invizibile, *caz în care avem de-a face cu duhuri rele* şi nicidecum cu „sufletele morţilor" aşa cum cred spiritiştii.

Una din caracteristicile fundamentale ale acţiunilor demonice este aceea că imită constant lucrarea lui Dumnezeu. Aşa se face că cei cu daruri mediumistice sânt convinşi că rămân buni creştini şi că darurile lor sânt de la Duhul Sfânt. Atâta vreme cât manifestările „spirituale" penticostale folosesc aceleaşi tehnici[12] şi produc aceleaşi simptome[13] ca cele ale şedinţelor spiritiste, „botezul cu Duhul Sfânt" devine astfel iniţiere mediumistă:

> *O femeie din San Diego, California, a venit la mine să-mi ceară sfatul. Mi-a povestit ce lucru îngrozitor i s-a întâmplat cu ocazia unei activităţi misionare purtate de un membru al mişcării „limbilor". S-a dus şi ea la întrunirile lui în care acesta vorbea de necesitatea vorbirii în limbi şi odată, după cuvântare, a rămas mai la urmă şi a îngăduit ca respectivul*

---

[11] Se stabilesc contacte cu anumite forţe care produc efecte observabile, cum ar fi vorbirea în limbi necunoscute, ciocănituri, voci, scrierea automată, mişcarea obiectelor, apariţii de mâini şi chipuri care pot fi uneori fotografiate.

[12] Cercul magic sau energetic în care toţi cei prezenţi se ţin de mână, echivalentul „punerii mâinilor" de la adunările penticostale, transferul darurilor mediumistice de la cei care le-au dobândit deja şi sânt ei înşişi mediumi sau „înduhovniciţi", la ceilalţi care încă nu le posedă, atmosfera „harismatică" similară cu cea spiritistă, în care se induce treptat starea de excitare psihică cu ajutorul de imne religioase, bătăi din palme şi incantări-rugăciuni, la început în surdină, ca la sfârşit să crească în intensitate, până la paroxism.

[13] Darurile mediumistice apar în toate religiile necreştine: clarviziunea, hipnoza, vindecările „miraculoase", dar mai ales proorociri sau mesaje din starea de inconştienţă.

să-şi pună mâinile pe creştetul ei spre a o boteza în Duhul şi întru vorbirea în limbi. În clipa aceea ***a căzut la pământ inconştientă.*** *Când şi-a mai revenit, era pe jos şi gura i se deschidea şi închidea automat, fără să poată scoate nici un sunet. Era înspăimântată. În jurul ei stătea în picioare un grup de adepţi ai evanghelistului care exclamau: „O, soră, ce minunat ai vorbit în limbi! Acum îl ai cu adevărat în tine pe Duhul Sfânt." Victima acestui aşa-zis botez s-a vindecat până la urmă şi nu s-a mai dus niciodată la astfel de întruniri. Când a venit la mine pentru sfat, încă mai suferea de pe urma acestui «botez spiritual».*[14]

Dacă fenomenul „renaşterii spirituale" este aşa de diferit de trăirile Sfinţilor Apostoli descrise în Sfânta Scriptură, înseamnă că manifestările „supranaturale" ale grupărilor protestante harismatice *sânt produse sub călăuzirea unui alt fel de duh*, identificat de Biserica Ortodoxă ca fiind cel al Satanei. Să urmărim o altă mărturie:

Un creştin ortodox din California spune despre întâlnirea pe care a avut-o cu un pastor „plin de duh", care împărtăşea aceeaşi „teologie" spirituală a „renaşterii harismatice" cu romano-catolici, protestanţi şi penticostali de frunte. A vorbit în limbi timp de cinci ore şi a folosit toate artificiile (psihologice, hipnotice, de punere a mâinilor) pentru a induce în cei prezenţi dorinţa de a primi „botezul duhului". A fost o scenă penibilă şi îngrozitoare. Când şi-a pus mâinile pe prietena noastră, ea a început să scoată nişte sunete guturale, ***să geamă, să plângă şi să ţipe****. Misionarul era foarte încântat de toate acestea. Zicea că fata suferă pentru ceilalţi şi că se roagă pentru ei. Când şi-a „pus mâinile"* ***pe capul meu am avut senzaţia unui rău palpabil, real****. În*

[14] Idem, p.228.

limbile lui se amestecau totuşi şi cuvintele: „Ai darul profeţiei, o simt." Sau: „Deschide-ţi doar gura şi totul se va rosti de la sine." Sau: „De ce blochezi duhul şi nu-l laşi să vorbească?" Cu mila şi cu ajutorul lui Dumnezeu mi-am ţinut gura închisă căci dacă aş fi vorbit, sigur altcineva [demonul, n.n.] s-ar fi auzit prin mine.[15]

O altă mărturie aparţine lui Glanda Waddell din Londra, membră în conducerea unei mişcării penticostale numită *„Binecuvântarea de la Toronto"*:

Spre disperarea mea, eram conştientă, dincolo de orice urmă de îndoială, că mâinile mi se mişcau necontrolat şi îmi venea să rag ca un leu. Am spus atunci: „Oh, Doamne, fă orice, dar Te rog nu mă face să urlu ca un leu". Dar acel strigăt a venit şi chiar m-am auzit răgând destul de tare, făcând un zgomot îngrozitor în timp ce ***mă tăvăleam pe jos făcând lucruri de nedescris****, iar jumătate din mine se gândea „Nu poţi fi tu", în timp ce cealaltă jumătate ştia că eram eu.* [16]

Cutremurător în toate aceste mărturii este faptul că „Duhului Sfânt" vine ca o posedare şi pune stăpânire peste sufletul şi mintea celor prezenţi, le anulează orice demnitate umană şi stare conştientă, le provoacă stări „ciudate" de **golire interioară, furnicături, catalepsie, scuturături, electrizare, regresie temporară, euforie, dans sălbatec şi râs necontrolat, determinându-i chiar să imite comportamentele animale.**

Dacă luăm mărturiile de mai sus şi le comparăm cu cele ale religiilor orientale, vom vedea că stările extatice, râsul

---

[15] Ibidem, p.229.

[16] HTB în revista *Focus*, 9 octombrie 1994, p.12. Pentru mai multe detalii a se citi articolul lui Nick Needham intitulat *The Toronto Blessing* de la ***www.orthodoxinfo.com***

isteric şi manifestările animale reprezintă o trăsătură comună. Vestitul guru hindus Swami Baba Muktananda (+1982) transmitea adepţilor aceleaşi „trăiri" numai atingându-i pe frunte:

> *Manifestările cuprindeau râs sau plâns necontrolat, mugete, răgete, lătrături, şuierături de şarpe, scuturături etc. Unii adepţi deveneau muţi sau inconştienţi. Mulţi se simţeau cuprinşi de sentimente de bucurie, pace şi iubire.*[17]

Ar fi naiv din partea noastră să credem că o persoană ce se pretinde creştină poate certifica prezenţa Duhului Sfânt prin aceleaşi neobişnuite experienţe sufleteşti ca cele din religiile orientale păgâne:

> *Identificarea mea cu un leu devenea din ce în ce mai pregnantă. Răgeam aşa de tare încât vacile din apropiere rupeau sforile cu care erau legate şi alergau alandala, câinii lătrau înnebuniţi şi oamenii se îmbulzeau curioşi la coliba mea. Câteodată mă târam în zig-zag pe pământ ca un şarpe, alteori săream ca o broască sau răgeam ca un tigru. Mintea mea era fermecată privind extraordinarele manifestări interioare ale zeiţei Chiti.*[18]

Nicăieri în Scriptură, proorocii, apostolii sau ucenicii lor nu au început să râdă isteric sau să se comporte ca animalele. În a sa carte *„Despre înşelare"*, ierarhul Ignatie Briancianinov, atrage cu mult discernământ atenţia asupra formelor spectaculoase pe care le poate lua înşelarea duhovnicească:

> *Cunoscută sub numele de închipuire, se hrăneşte din inventarea unor simţiri false sau stări de har, care dau*

---

[17] *Joy Smith – mărturia unui fost discipol al lui Muktananda*, în revista *Focus* nr.12, 1994/5

[18] Tal Brooke, *Riders of the Cosmic Circuit, p. 45*

naştere la o concepţie complet eronată asupra vieţii duhovniceşti. În acest mod se induc mereu stări pseudo-spirituale, iar cel înşelat are mereu senzaţia că se află în intimitatea lui Iisus şi că discută cu El, are mereu „revelaţii mistice", aude voci, simte bucurii... Din această „activitate" sângele primeşte o mişcare înşelătoare şi păcătoasă, care este luată drept bucurie plină de har, care îmbracă haina umilinţei, a pietăţii şi falsei înţelepciuni.

Dincolo de aceste manifestări „creştine" ale prezenţelor demonice, falsitatea „vorbirii în limbi" este evidentă din frecventele neconcordanţe dintre proorociile pe aceeaşi temă. O persoană mai puţin credulă a făcut un test: a înregistrat pe bandă o prorocie şi a mers cu înregistrarea la alţi doi prooroci penticostali, cerându-le acestora să tălmăcească mesajul. Fiecare a produs o cu totul altă interpretare, ambele diferite de cea iniţială.

Alteori, dacă proorocul care nu aparţine de adunarea în cauză aduce atingere prin proorocia lui politicii interne a acelei adunări, pastorul adunării declară fără echivoc că vorbirea a fost nu de la Dumnezeu, ci de la satana. De asemenea, unii se folosesc de aura de prooroci pentru a-şi rezolva răfuielile personale cu alţi membri din adunare. Asemenea fenomene sânt sesizate şi de unii dintre membri, însă în loc să vadă în aceasta dovada înşelătoriei, ei decid doar să se mute la o altă adunare. Scriptura învaţă că nici o minciună nu poate veni din adevăr[19] şi orice duh trebuie cercetat[20], pentru a se vedea dacă nu vine de la cel rău.

---

[19] *„V-am scris vouă, nu pentru că nu ştiţi adevărul, ci pentru că îl ştiţi şi ştiţi că nici o minciună nu vine din adevăr."* (I Ioan 2.21)

[20] *„Iubiţilor, nu daţi crezare oricărui duh, ci cercaţi duhurile dacă sânt de la Dumnezeu, fiindcă mulţi prooroci mincinoşi au ieşit în lume."* (I Ioan 4.1)

O altă piatră de poticnire pentru toţi întemeietorii de secte este că „uită" să reformeze din Catolicism tocmai plata către organizaţie a zece la sută din veniturile lunare ale credincioşilor[21]**.** Convinşi că astfel obţin binecuvântarea lui Dumnezeu peste toate posesiunile lor, adepţii nu fac altceva decât să contribuie la dezvoltarea unor vaste imperii financiare şi la luxul şi opulenţa în care trăiesc „unşii lui Dumnezeu". **Organizarea cultului penticostal are la bază sistemul centralizat,** respectându-se autonomia adunărilor locale. Cultul are o conducere colectivă centrală, reprezentată de Consiliul bisericesc şi de Comitetul executiv, organe alese în cadrul Adunării generale elective, forul cel mai înalt de conducere a cultului, care se întruneşte o dată la 4 ani. Salariile pastorilor sânt fixate de comitetele congregaţiilor locale, pe baza veniturilor şi cheltuielilor.

Marea majoritate a adunărilor penticostale din România fac parte din ramura „Biserica lui Dumnezeu" *(Church of God).* După anul 1989, în urma unor conflicte de culise, un anume pastor Ioan Ceuţă a fost exclus din cultul penticostal şi s-a afiliat împreună cu adunarea sa la „Adunările lui Dumnezeu" *(Assemblies of God),* ramură internaţională a penticostalilor care a pătruns astfel şi în România.

Prin intermediul „Universităţii Biblice" pe care o conduce, Ioan Ceuţă produce pastori pentru a înmulţi numărul „Adunărilor lui Dumnezeu" din România, al căror şef suprem se declară el însuşi. X

[21] Dincolo de toate, „secta" este o afacere extrem de bănoasă pentru cei care o conduc. De aceea reformatorii au păstrat aici „tradiţia" catolică, schimbându-i doar denumirea: plata *indulgenţelor* cu cea a *zeciuielii*.

DIZIDENŢE FUNDAMENTALISTE

O caracteristică a cultului penticostal, întâlnită la toate grupările neoprotestante, este libertatea personală pe care o au adepţii în a interpreta textele biblice, altminteri punctul de plecare a tuturor dezbinărilor şi diversităţii sectare.

În anul 1929, în cadrul *Bisericii lui Dumnezeu Apostolice* care funcţiona la Arad ca asociaţie religioasă sub conducerea lui Gheorghe Bradin, s-a constituit o nouă fracţiune penticostală cu numele de *Creştinii botezaţi cu Duhul Sfânt*. Mai apoi şi-au mutat sediul la Bucureşti sub conducerea lui Sodoy Alexandru (venit din Ungaria), Isbaşa Alexandru (Lugoj), Bodor Eugen şi Cojocaru, din Bucureşti.

Nu după mult timp, din ramura de la Arad s-a desprins o nouă dizidenţă penticostală intitulată *Ucenicii Domnului Isus Hristos* şi condusă de Ioan Popa din Sebiş (Arad) şi Ioanes Crişan. Din aceeaşi dorinţă de a-şi mări rapid rândurile, şi această grupare îşi mută repede sediul în Bucureşti, dar încep să se deosebească de precedenţii prin simplitatea în îmbrăcăminte, rugăciuni de noapte (ore de stăruinţă) şi „glosolalia". În cazul botezării nu au pretenţii în pregătirea candidatului, refuză înscrierea în registrele de evidenţă a membrilor, nu acceptă în anturajul lor pastori de la alte culte şi refuză orice relaţie cu Statul.

Liderii grupărilor nou înfiinţate propagă un bigotism fanatic, îndemnând membrii la o susţinută propovăduire stradală sub îndemnul de răspândire a „adevărului şi a luminii", desfăşurând în acelaşi timp o susţinută activitate de „ocultare" faţă de conducerile comunităţilor din care s-au rupt. În general, acestor grupări s-au alăturat multe persoane labile sentimental, fanatici şi căutători de senzaţii „mistice".

În cadrul Cultului penticostal au fost identificate mai multe grupări dizidente, unele cu reprezentanţi şi titluri, altele fără.

Indiferent de titulatura ce o dau grupării din care fac parte, dizidenţii penticostali au puncte de doctrină şi practici de cult comune, cu un pronunţat caracter fanatic. Dizidenţii susţin că posedă botezul cu Duhul Sfânt şi cu foc, aşa cum l-au avut apostolii în ziua Cincizecimii.

Mulţi susţin că au darul vorbirii în limbi ca rezultat al pogorârii Duhului Sfânt. Momentul este marcat de căderea lor în transă ca urmare a unor posturi îndelungate şi invocări istovitoare, după care încep să bolborosească cuvinte fără nici un sens.

Penticostalii dizidenţi practică pe scară largă proorocirea. Ei se deosebesc de cultul propriu-zis şi prin alte

manifestări: sânt mai rigorişti, ţin posturi îndelungate pentru a se „pocăi" şi a trece curaţi în viaţa veşnică, nu admit frecventarea instituţiilor de cultură (teatrul, cinematograful, case de cultură) şi sânt împotriva folosirii mijloacelor moderne de informare (radio, televizor, presă) sub motivul că *„adevărul vieţii este numai Biblia"*. Despre cultul penticostal oficial, dizidenţii afirmă că o dată cu recunoaşterea sa de către Stat, acesta a abdicat de la principiile evanghelice.

Membrii grupărilor dizidente folosesc în genere o îmbrăcăminte tipică: bărbaţii nu poartă cravată, unii îşi lasă mustaţă şi împreună cu femeile din grup sânt obligaţi să poarte numai îmbrăcăminte de culoare închisă. Unii dintre ei nu apelează la serviciile medicale nici chiar în cazuri grave, susţinând că se vor vindeca numai prin rugăciune. Întrunirile lor au loc fie în adunări programate în case de rugăciuni particulare, fie în familie. Pun mare accent pe atragerea tineretului, cu scopul de a-l scoate de sub influenţa „preocupărilor lumeşti" şi a-l îndrepta exclusiv pe calea studiului biblic.

Dintre aceste grupări, amintim cele mai importante:

1. Biserica Apostolică de ziua a 7-a sau „Penticostalii de ziua a şaptea".

Gruparea a apărut în satul Valea Florilor din comuna Ploscos, judeţul Cluj. Fracţiunea porneşte de la premisa că în cadrul cultului nu se respectă unele practici şi sărbători prevăzute în Vechiul Testament şi nici nu se păstrează normele alimentare iudaice. Revenind de pe front după anul 1950, unde a trecut prin mai multe încercări care i-au „întărit credinţa", Ioan Boer, iniţiatorul grupării, a luat legătura cu alte elemente dizidente din judeţele Cluj, Hunedoara, Maramureş, Suceava, Caraş-Severin, Arad etc.,

în vederea lărgirii grupării dizidente şi pentru întocmirea unor memorii în scopul obţinerii recunoaşterii lor drept cult.

Cum însă gruparea respectivă nu avea nimic comun cu noţiunea de cult, nu s-a pus problema recunoaşterii acestor calităţi, aceştia neîntrunind nici una din condiţiile recunoaşterii oficiale: existenţa unei credinţe unitar-mărturisită în mod statornic şi public de un număr suficient de adepţi, cât şi exteriorizarea acestei credinţe printr-un ansamblu de practici constituite într-un ritual unitar şi stabil.

După anul 1968, gruparea a încercat să se reîncadreze în cultul penticostal, cu condiţia ca membrilor ei să li se permită continuarea practicilor specifice. Ulterior au încercat să fuzioneze şi cu Adventiştii de ziua a şaptea, însă fără nici un succes.

2. „Biserica lui Dumnezeu cea Apostolică botezată cu Duhul Sfânt" (Universaliştii).

Mişcarea a apărut şi s-a dezvoltat în ultimii 15 ani. În prezent, numărul adepţilor a scăzut. Fondatorul mişcării este Victor Chirilă din Arad.

Membrii grupării exclud orice formă de contact cu Statul, afirmând că fiecare grup are nevoie să-şi aleagă conducătorii şi pastorii în mod liber; consideră că în adunare poate predica orice persoană, indiferent de unde provine şi orice doctrină ar prezenta; declară că proorocirile, tămăduirile şi vedeniile trebuie să fie expuse liber şi de către orice credincios; botezurile să fie oficiate în ape curgătoare căci cele făcute în baptister nu sânt biblice; sumele de bani colectate de la credincioşi să fie folosite potrivit necesităţilor, fără nici un fel de evidenţă; cer ca membrii grupării să nu aibă nici un fel de educaţie laică, fiindu-le interzisă folosirea

radioului, a televizorului, vizionarea spectacolelor de teatru şi cinema etc.

Adepţii grupării „universaliste" îşi motivează ruptura de cultul penticostal prin aceea că botezurile făcute în numele Sfintei Treimi nu au nici o valoare, fiind admise numai cele săvârşite „în numele lui Iisus Hristos"; văd rânduielile din cultul penticostal ca nebiblice şi impuse de oameni; acuză conducerea cultului penticostal că „îi omoară" pe prooroci" (în sensul că nu permit proorocirea oricui şi oriunde); învinuiesc cu orice ocazie pastorii penticostali pentru că nu trăiesc o viaţă biblică şi că predicile lor au deviat de la adevărata credinţă.

Universaliştii au avut succes folosindu-se de fanatismul unor adepţi penticostali şi de tendinţele multora de practicare a glosolaliei.

3. Gruparea „Al XIII-lea Apostol" sau „Penticostalii negri".

Gruparea a apărut în anii 1970 şi are aderenţi în judeţele Timiş, Arad, Bihor, Hunedoara, Caraş-Severin etc.

Caracteristicile practicilor adepţilor acestei grupări sânt următoarele: intensificarea „vorbirii în limbi" şi producerea de proorociri susţinând că au „glasul Domnului"; sub influenţa Duhului Sfânt fiecare membru face noi „descoperiri" pentru ceilalţi; sânt adepţii învierii imediate a acelora care mor dintre ei; sânt în permanenţă în aşteptarea „unei mari lucrări" din partea Domnului, care le va arăta că membrii grupării sânt „poporul ales"; refuză căsătoria, iar celor deja căsătoriţi li se interzic relaţiile trupeşti; afirmă că posedă pe Duhul Sfânt şi-l pot da tuturor prin atingere; membrii grupului au renunţat la prenume şi se numesc între ei după denumirea apostolilor: fratele Petru, fratele Pavel, fratele Ioan etc.; atât bărbaţii cât şi femeile poartă

îmbrăcăminte de culoare închisă – de preferinţă neagră. Bărbaţii poartă mustaţă şi barbă, afirmând că sânt aleşii Duhului şi că mustaţa „este descoperită de Dumnezeu".

Sânt cei mai înverşunaţi critici ai grupări penticostale oficiale.

4. „Creştinii liberi", „Misiunea populară liberă" şi „Penticostalii treji"

În cadrul cultului penticostal se manifestă şi alte curente dizidente care, pe plan local, au luat diferite denumiri, cu diverşi aderenţi în diverse oraşe transilvane. Ca specific, fracţiunile insistă pentru necesitatea celui de-al doilea botez pentru toţi credincioşii; unii admit ca fiinţă supremă doar pe Dumnezeu şi neagă Treimea, deci dumnezeirea lui Iisus Hristos şi a Duhului Sfânt; alţii propagă ideea unirii tuturor credincioşilor creştini într-o singură adunare pentru a căpăta forţă şi trăire.

Indiferent de ce denumire ar purta, grupările religioase dizidente, care mai aparţin sau sânt rupte total din cultul penticostal, toate dovedesc următoarele trăsături comune: au tendinţa de a intensifica viaţa religioasă prin introducerea unor practici fanatice şi bolnăvicioase, caracterizate prin posturi şi rugăciuni îndelungate, extinderea „glosolaliei" şi a proorocirilor sub pretinsa inspiraţie a Duhului Sfânt; fracţiunile se sustrag datoriilor către Stat şi acuză conducerea oficială a cultului de „trădare" a adevăratei credinţe; conducătorii tuturor grupărilor dizidente cer aderenţilor să nu folosească mijloace culturale ale lumii, care sânt satanice, indiferent de forma sub care li s-ar prezenta; preferă să trăiască izolaţi refuzând orice contact, mai ales cu ateii. X

ISPITELE PENTICOSTALILOR

Spuneam mai sus că structura organizatorică a grupării penticostale este una centralizată, în care nişte consilii şi comitete conduse de un preşedinte hotărăsc în numele celorlalţi credincioşi. Însă atunci când cu înverşunare acuză Ortodoxia de „clericalism", neînţelegându-se deloc *sinodalitatea apostolică* arătată în Scriptură, penticostalii trec sub tăcere propriile structuri şi titulaturi copiate direct din orânduirile lumeşti[22], tipul de

[22] Deşi mai mulţi indivizi printre care şi Rivis Pavel Tipei se prezintă cu emfază drept „Preşedinte al Cultului Penticostal din România", statutul Cultului prevede doar funcţia administrativă de reprezentare juridică şi civilă de „preşedinte al Comitetului executiv".

organizare centralizată înşelând cu totul idealul „guvernării eclesiale" pe care grupările protestante l-au îmbrăţişat crezându-l desăvârşit.

În întărirea celor de mai sus vine şi *Scrisoarea Deschisă* semnată de 39 de pastori penticostali şi trimisă la sfârşitul anului 2007 conducerii grupării, în care se prezintă patru crize evidente cu care se confruntă penticostalismul în Romania, respectiv: criza morală şi spirituală, criza instituţională, criza de identitate şi criza relaţională. Singurul răspuns din partea CEPEX-ul cultului, compus din R.P. Tipei, Moise Lucaci, Ioan Moldovan si Mocan Romu, a fost înfiinţarea unei comisii care sa-i „investigheze" pe cei 39 de pastori semnatari.

Invocând „democratic" neîntrunirea părerii majorităţii, cei din conducere au arătat a nu fi interesaţi de deconspirarea foştilor colaboratori ai Securităţii din rândurile slujitorilor penticostali, deşi s-a cerut anterior înfiinţarea unei *Comisii de Cercetare a Dosarelor*, nici să se revizuiască statutul care să urmărească descentralizarea, limitarea numărului de mandate şi interzicerea cumulului de funcţii, nici să se uniformizeze *Mărturisirea de Credinţă*, nici să se dea măcar explicaţiile de rigoare în cazurile de deturnare de fonduri şi violenţele fizice şi verbale în care au fost acuzaţi penal pastori penticostali de seamă din Maramureş şi Caraş-Severin.

Cât de credibilă mai poate fi atunci o grupare religioasă[23] care este acuzată de proprii membri că *„tolerează la nivel înalt fariseismul, luxul, opulenţa, manipularea, cămătăria, discursurile şi acţiunile electorale îmbibate de ipocrizie si populism"*[24] dar care „oficial" promite adepţilor săi mântuirea sufletului?

---

[23] Neoficial în jur de 500.000 de adepţi, după spusele d-lui Moise Lucaci.
[24] *http:/penticostalul.files.wordpress.com/2008/02/scrisoare-deschisa.doc*

Răspunsul la această întrebare ar fi o hrană prea tare pentru cei care văd Cultul penticostal drept organul divin de conducere a Bisericii lui Hristos.

În dorinţa negrăită a creşterii cu orice preţ a mulţimilor de adepţi, chemarea penticostală se deteriorează din ce în ce mai mult, ajungând până acolo încât să deformeze conştient mesajul biblic în favoarea noilor „trenduri" ale lumii, **doctrina ajungând în întregime subordonată practicii.**

Trecând peste aberantele „metode de evanghelizare" importate de peste ocean, ca *rock creştin* sau *hip-hop creştin*, unde Hristos este chemat în ritmurile „înălţătoare" de tobe şi chitară electronică de către mulţimile care urlă şi tremură în stare de transă[25], iată cum înţeleg şi predică liderii penticostali mesajul Celui care a fost cel mai sărac om al tuturor timpurilor, Care s-a născut în iesle şi Care nu avea unde să-şi plece capul:

„Isus vrea să conduci ultimul tip de 4×4, să trăieşti într-o casă elegantă, să ai un telefon mobil ultramodern şi să te îmbraci de la cei mai în vogă designeri."

Acesta este noul mesaj al „bibliei prosperităţii" lansat la o predică de duminică, în Soweto, de pastorii Adunării Penticostale din Brazilia – UCKG - *Universal Church of the Kingdom of God*, cu adepţi în Africa.[26] Credem că acest gen de „predică" este reprezentativă pentru întreg protestantismul,

---

[25] Dacă ziceţi că luaţi doar stilul muzical şi puneţi versuri creştine, cum se face că acest lucru nu aduce nici o schimbare în gândirea şi înfăţişarea tinerilor, aceştia păstrând aceiaşi blugi rupţi, plete, lanţuri, tatuaje şi poartă aceleaşi însemne cabalistice? Înşelarea este mai mare, căci practic înlocuiţi un idol cu un altul părut creştin.

[26] *http://www.ortodoxie-ecumenism.com/2007/06/12/predica-la-penticostali-sa-conduci-un-4x4-si-sa-ai-ultimul-model-de-mobil*, sursa - Realitatea TV *http://www.realitatea.net/68011_Predica-in-Africa-de-Sud--Sa-conduci-un-4x4-si-sa-ai-ultimul-model-de-mobil-.html*, preluare *Reuters*.

pentru toţi care citesc aceeaşi biblie dar o înţeleg fiecare în mod diferit.

Învăţăturile Sfinţilor Părinţi şi rânduielile după care se călăuzeşte Biserica ortodoxă sânt în gândirea protestantă echivalentul păgânismului, fiind văzute ca vătămătoare inovaţii omeneşti, ca o piatră de gâtul celui care caută „relaţia personală cu Hristos".

Lepădând necondiţionat cei aproape două mii de ani presăraţi cu sânge de mucenici, învăţături de mărturisitori şi minuni de sfinţi, protestantismul începe cu greu să-şi dea seama că nu a făcut altceva decât să înlocuiască o autentică moştenire creştină cu **un nou set de reguli adaptate în special nevoilor moderne.**

Vedem cel mai bine acest lucru în hotărârile liderilor penticostali de a reglementa şi aplica în adunările locale *„**norme biblice** de conduită morală şi spirituală"*, chiar privind aspectele practice ale vieţii comunitare precum îmbrăcămintea, aranjarea părului, purtarea podoabelor (verigheta este considerată de mulţi „podoabă"), muzica, manifestările artistice etc.

Nevoia introducerii de „coduri morale", caută zadarnic să stabilizeze „canonic" principiile centrifuge pe care s-a întemeiat, practic, protestantismul: toţi cei ce cred au dreptate, dar mai ales au libertatea de a-şi manifesta credinţa, fiecare în felul său.

Prinşi în cercul vicios al *reformei perpetue*, protestanţii, de orice culoare ar fi, niciodată nu vor ajunge, nici măcar în interiorul propriei secte, la o unitate, la o împreună-gândire privind mărturisirea de credinţă sau formele exterioare de cult. Întotdeauna vor fi câţiva „înnoitori" care să dorească o credinţă „mai biblică", „mai adevărată", opusă celei „decăzute" a celor „învechiţi".X

ÎNVĂŢĂTURĂ COMPARATĂ. ÎNDREPTAR DE MĂRTURISIRE ORTODOXĂ[27]

Despre Botez şi darurile Sfântului Duh

Penticostalii susţin că există două botezuri distincte: botezul cu apă şi botezul cu Duhul Sfânt. De aceea cred şi învaţă că nu toţi creştinii au Duhul Sfânt, chiar dacă au fost botezaţi cu apă, „demonstrând" aceasta prin faptul că cine a primit Duh

[27] Acest capitol are la bază cartea lui P. Panaghiotidi, *Rătăcirea penticostalilor*, Ed. Orthodoxos Kypseli, 1993.

Sfânt a primit şi daruri speciale, îndeosebi darul grăirii în limbi.

Penticostalii aduc ca argument un fapt petrecut în Samaria.

Diaconul Filip coboară în Samaria şi propovăduieşte cuvântul lui Dumnezeu. Mulţi samarineni cred şi se botează. Faptul acesta îl cunoaşte Biserica Ierusalimului şi trimite pe Apostolii Petru şi Ioan, care, după ce s-au coborât acolo, s-au rugat, şi toţi credincioşii care fuseseră botezaţi în numele lui Iisus au primit îndată Duhul Sfânt.

Acest fapt îl invocă penticostalii pentru a ne arăta că unul este botezul cu apă şi altul cu Duhul Sfânt. Dar să vedem cum relatează acest fapt cartea Faptele Apostolilor: *„Iar apostolii din Ierusalim, auzind că Samaria a primit cuvântul lui Dumnezeu, au trimis la ei pe Petru şi pe Ioan; care, coborând, s-au rugat pentru ei, ca să primească Duhul Sfânt. Căci nu se pogorâse încă peste nici unul din ei, ci erau numai botezaţi în numele Domnului Iisus."* Fapte 8.14-16

Însă aici avem un caz particular. Cel care-i catehizase şi botezase pe samarineni era Filip, unul din cei şapte diaconi; ca diacon, Filip avea puterea de a boteza, însă nu avea darul transmiterii Duhului Sfânt, precum aveau apostolii. De aceea Biserica Ierusalimului a trimis mai apoi pe Apostolii Petru şi Ioan, ca să împărtăşească Duhul Sfânt celor care fuseseră botezaţi doar formal. Acest citat este mai degrabă împotriva inovaţiilor penticostale, aducând mărturie şi despre treptele sacerdotale (diacon, preot, episcop) prezente de la început în Biserica primară şi păstrate până astăzi prin harul hirotoniilor doar în Biserica cea Ortodoxă.

Un alt temei pe care îl invocă penticostalii este o întâmplare petrecută în Efes.

Mulţi efeseni fuseseră botezaţi, dar nu primiseră Duhul Sfânt. Faptul acesta s-a petrecut cu Apolo în Efes: *„Şi, pe*

când Apolo era în Corint, Pavel, după ce a străbătut părţile de sus, a venit la Efes. Şi, găsind câţiva ucenici, a zis către ei: Oare aţi primit Duhul Sfânt când aţi crezut? Iar ei au zis către el: Dar nici n-am auzit că este Duh Sfânt. Şi el i-a întrebat: Dar în ce v-aţi botezat? Ei au răspuns: în botezul lui Ioan. Iar Pavel a zis: Ioan a botezat cu botezul pocăinţei, spunând poporului să creadă în Cel ce avea să vină după el, adică în Iisus Hristos. Şi, auzind ei, s-au botezat în numele Domnului Iisus. Şi, punându-şi Pavel mâinile peste ei, Duhul Sfânt a venit peste ei şi vorbeau în limbi şi prooroceau." Fapte 19.1-6

La fel ca mai sus, acest fapt este împotriva argumentelor penticostale, deoarece acei efeseni pe care îi întâlnise Apostolul Pavel nu erau nici măcar botezaţi. Botezul pe care îl primiseră nu era cel creştinesc, ci era botezul pocăinţei lui Ioan. **Numai după ce au fost botezaţi de Apostol în numele lui Iisus**, îndată au primit Duhul Sfânt. De aceea nu există separat botez în apă şi botez în Duhul Sfânt. Pasajul evanghelic confirmă de fapt Predania Bisericii, aceea că *nici mirenii, nici măcar diaconii, ci numai Apostolii sau urmaşii Apostolilor, episcopii şi preoţii, au continuitatea harului Cincizecimii prin care pot dărui credincioşilor Taina Sfântului Botez.*

De unde au atunci Penticostalii harul Cincizecimii, căci le lipsesc cu desăvârşire 2000 de ani de continuitate apostolică, acel dar al Harului transmis doar prin punerea mâinilor Apostolilor pe capul episcopilor, doar prin Biserica Ortodoxă? Mărturisesc o „cincizecime după Cincizecime", o „pogorâre a Duhului" particulară sau personală? Atunci şi botezul lor este unul diferit, fără nici o legătură cu harul Duhului Sfânt dăruit doar prin mâinile Apostolilor.

Sfânta Scriptură învaţă că există un singur botez „în apă şi în Duh" atunci când Domnul Hristos, vorbind lui Nicodim despre naşterea cea de sus a omului, zice:

„Amin, amin zic ţie: dacă cineva nu se va naşte din apă şi din Duh, nu poate intra în împărăţia lui Dumnezeu”. Şi, arătând ceea ce urmează din aceasta, adaugă: *„Cel născut din trup, trup este şi cel născut din Duhul, duh este.”* Ioan 3.5-6

Aici, Domnul învaţă pe Nicodim că omul, de la început, când se botează, primeşte pe Duhul Sfânt. Nu există două botezuri deosebite: unul cu apă şi unul cu Duhul Sfânt.

Sfântul Apostol Pavel, scriind către Corinteni, zice:

„Pentru că într-un Duh ne-am botezat noi toţi, ca să fim un singur trup, fie iudei, fie elini, fie robi, fie liberi, şi toţi la un Duh ne-am adăpat” I Cor.12.13 Aici, Apostolul Pavel accentuează că toţi corintenii erau botezaţi cu apă şi cu Duh.

Mai mult, ce rost mai are atunci botezul dacă nu ne uneşte cu Duhul, precum Apostolul Pavel arată că omul nu poate primi înfierea şi numele de creştin fără Duhul Sfânt:

„Pentru că n-aţi primit iarăşi un duh al robiei, spre temere, ci aţi primit Duhul înfierii, prin care strigăm: Avva, Părinte!” Rom. 8. 15 *„Şi, pentru că sânteţi fii, a trimis Dumnezeu pe Duhul Fiului Său în inimile voastre, care strigă: Avva, Părinte!”* Gal. 4.6

Cuvântul lui Dumnezeu arată hotărât că cine nu are pe Duhul Sfânt nu aparţine lui Hristos, după mărturisirea Sfinţilor Apostoli Petru şi Ioan:

„Dar voi nu sânteţi în carne, ci în Duh, dacă Duhul lui Dumnezeu locuieşte în voi. Iar dacă cineva nu are Duhul lui Hristos, acela nu este al Lui.” Rom. 8.9

„Cel ce păzeşte poruncile Lui, rămâne în Dumnezeu şi Dumnezeu în el; şi prin aceasta cunoaştem că El rămâne în noi, din Duhul pe care ni L-a dat.” I Ioan 3.24

„Din aceasta cunoaştem că rămânem în El şi El întru noi, fiindcă ne-a dat din Duhul Său.” I Ioan 4.13

Vorbirea în limbi în Biserica primară

Să vedem cum ni se înfăţişează vorbirea în limbi în Biserica primară. Cuvântul lui Dumnezeu ne arată următoarele arătări publice de grăire în limbi, venite de la Duhul Sfânt.

Prima manifestare o găsim la Apostoli.

„Şi când a sosit ziua Cincizecimii, erau toţi adunaţi în acelaşi loc. Şi din cer, fără de veste, s-a făcut un vuiet ca de suflare de vânt ce vine repede, şi a umplut toată casa unde şedeau ei. Şi l-i s-au arătat împărţite limbi ca de foc şi au şezut pe fiecare dintre ei. Şi s-au umplut toţi de Duhul Sfânt şi au început să vorbească în alte limbi, precum le dădea lor Duhul a grăi" Fapte 2.1-4

Observăm câteva diferenţe majore dintre vorbirea în limbi la Apostoli şi glosolalia penticostală: Apostolii nu au căzut în transă, în stare de inconştienţă, nu aveau tălmaci sau tâlcuitori la cuvintele lor, nu au început să tremure, să râdă sau să danseze isteric, şi un lucru minunat, cei de faţă înţelegeau cuvântul - o dată rostit -, fiecare în a sa limbă.

A doua manifestare o întâlnim în Cezareea, când Apostolul Petru a fost chemat de către sutaşul roman Corneliu să vorbească. Atunci a avut loc un fapt unic în istoria Bisericii. În timp ce Petru vorbea către păgâni, deodată S-a pogorât Duhul Sfânt peste cei ce ascultau, fără să fi fost botezaţi şi fără ca Petru să-şi fi pus mâna peste ei, dându-le darul grăirii în limbi:

„Şi, pe când Petru vorbea aceste cuvinte, Duhul Sfânt a căzut peste toţi care ascultau cuvântul. Iar credincioşii tăiaţi împrejur, care veniseră cu Petru, au rămas uimiţi, pentru că darul Duhului Sfânt s-a revărsat şi peste neamuri. Căci îi auzeau pe ei vorbind în limbi şi slăvind pe Dumnezeu." Fapte 10.44-46

Împlinirea perioadei de cincizeci de zile de la Paştile iudaic era sărbătoarea prin care era celebrat legământul

dintre Dumnezeu şi Israel (Lev 23.15-21; Deut 16.9-11) şi înnoirea legământului (II Par 15.10-13). Şi pentru aceasta, iudeii (şi mai ales cei care se încreştinaseră) socoteau că atât Mesia, cât şi plinirea Duhului Sfânt, aparţin exclusiv „neamului ales": *„Iar credincioşii tăiaţi împrejur, care veniseră cu Petru, au rămas uimiţi, pentru că darul Duhului Sfânt s-a revărsat şi peste neamuri."* Fapte 10.45

Însuşi Mântuitorul Hristos a arătat că mântuirea nu este un privilegiu al iudeilor, iar Creştinismul nu este o lucrare a sângelui iudaic ci a harului lui Dumnezeu la care vor fi chemate toate neamurile: *„Oare Dumnezeu este numai al iudeilor? Nu şi al păgânilor? Da, şi al păgânilor"* Rom. 3.29, zice Apostolul Pavel. Şi Apostolul Petru în ziua Cincizecimii a zis către mulţimea iudeilor: *„Căci vouă vă este dată făgăduinţa şi copiilor voştri şi tuturor celor de departe, pe oricâţi îi va chema Domnul Dumnezeul nostru"* Fapte 2.39

Aşadar, această minune s-a făcut din pricina învârtoşării iudeilor, iar Scriptura ne arată că cei care primiseră darul limbilor au fost imediat botezaţi de către Apostol: *„Poate, oare, cineva să oprească apa, ca să nu fie botezaţi aceştia care au primit Duhul Sfânt ca şi noi? Şi a poruncit ca aceştia să fie botezaţi în numele lui Iisus Hristos. Atunci l-au rugat pe Petru să rămână la ei câteva zile."* Fapte 10.47-48

A treia manifestare o întâlnim în Efes

„Pavel, după ce a străbătut părţile de sus, a venit în Efes. Şi găsind câţiva ucenici, a zis către ei: Primit-aţi voi Duhul Sfânt când aţi crezut? Iar ei au zis către el: Dar nici n-am auzit dacă este Duh Sfânt. Şi el a zis: Deci în ce v-aţi botezat? Ei au zis: În botezul lui Ioan. Iar Pavel a zis: Ioan a botezat cu botezul pocăinţei, spunând poporului să creadă în Cel ce avea să vină după el, adică în Iisus Hristos. Şi auzind ei, s-au botezat în numele Domnului Iisus. Şi punându-şi Pavel mâinile peste ei,

Duhul Sfânt a venit asupra lor şi vorbeau în limbi şi prooroceau. Şi erau toţi ca la doisprezece bărbaţi." Fapte 19.1-7

Din nou, Scriptura ne arată validitatea botezului săvârşită doar prin mâna Apostolului, contrazicând astfel învăţătura privind cele două botezuri diferite, ba mai mult, arată că cei doisprezece bărbaţi au căpătat pe lângă vorbirea în limbi şi darul proorociei, harismă mult mai uşor de verificat, însă de care penticostalii se feresc să vorbească de vreme ce nu o pot dovedi în timpul aşa-zisei *„pogorâri ale duhului"*

Penticostalii susţin că dovada primirii Duhului Sfânt este grăirea în limbi. Însă nicăieri în Noul Testament nu se spune că toţi credincioşii vorbeau în limbi. Dimpotrivă, avem mărturii din cuvântul lui Dumnezeu că nu toţi primeau darul grăirii în limbi. Scrie Apostolul Pavel: *„Oare toţi vorbesc în limbi?"* I Cor. 12.30

Când au crezut cei trei mii, în ziua Cincizecimii, se spune că nu au primit darul grăirii în limbi (Fapte 2.38). De asemenea, mai târziu, când iarăşi mulţimile au venit la credinţă, Scriptura arată că acestea nu au primit darul grăirii în limbi (Fapte 4.4).

Dacă ar fi sinceri în credinţă, penticostalii ar trebui să se lepede de învăţătura lor atunci când nici Lidia (Fapte 16.5), nici temnicerul din Filipi (Fapte 16.33), şi nici când Apostolul Pavel scriind despre Crispus, mai marele sinagogii: *„Dar Crispus, mai marele sinagogii, a crezut în Domnul împreună cu toată casa sa; şi mulţi dintre Corinteni, auzind, credeau şi se botezau"* Fapte 18.8 nu primesc darul vorbirii în limbi în urma botezului.

Grăirea în limbi este pentru cei necredincioşi. Penticostalii grăiesc în limbi în toate adunările lor. Însă

Apostolul Pavel spune că darul grăirii în limbi este dat ca semn pentru cei necredincioşi: *„Fraţilor, nu fiţi copii la minte. Fiţi copii când este vorba de răutate. La minte însă fiţi desăvârşiţi. În Lege este scris: «Voi grăi acestui popor în alte limbi şi prin buzele altora şi nici aşa nu vor asculta de Mine, zice Domnul». Aşa că vorbirea în limbi este semn nu pentru cei credincioşi, ci pentru cei necredincioşi"* I Cor. 14.20-22

Grăirea în limbi, ca orice alt dar al Duhului Sfânt, nu se manifestă oriunde şi oricum, fără rost, ci spre adeverirea credinţei, nu spre cuvinte multe şi nedesluşite, ci spre liniştire, pace şi orânduială, spre învăţarea mulţimilor şi nu spre zarvă, tulburare şi ieşire din minţi, nici ca revelaţie personală, îngâmfare sau „probă" de credinţă. Scrie Apostolul Pavel:

„Mulţumesc Dumnezeului meu că vorbesc în limbi mai mult decât voi toţi; dar, în Biserică, vreau să grăiesc cinci cuvinte cu mintea mea, ca să învăţ şi pe alţii, decât zeci de mii de cuvinte într-o limbă străină." I Cor. 14.18-19 *„Deci, dacă s-ar aduna Biserica toată laolaltă şi toţi ar vorbi în limbi şi ar intra neştiutori sau necredincioşi, nu vor zice oare că sânteţi nebuni?"* I Cor. 14.23

Un mare dar este proorocia

Penticostalii se laudă cu vorbirile în limbi şi socotesc că cei ce nu grăiesc în limbi sânt lipsiţi de darul Sfântului Duh. Dar Apostolul Pavel susţine că cel mai mare dar al Sfântului Duh este proorocia:

„Căutaţi dragostea. Râvniţi însă cele duhovniceşti, dar mai ales ca să proorociţi. Pentru că cel ce vorbeşte într-o limbă străină, nu vorbeşte oamenilor, ci lui Dumnezeu; şi nimeni nu-l înţelege, fiindcă el în duh grăieşte taine. Cel ce prooroceşte vorbeşte oamenilor spre zidire, îndemn şi mângâiere. Cel ce grăieşte într-o limbă străină pe sine singur se zideşte, iar cel ce prooroceşte zideşte Biserica. Voiesc ca voi toţi să grăiţi în limbi, dar mai cu seamă să

proorociţi. Cel ce prooroceşte e mai mare decât cel care grăieşte în limbi." I Cor. 14.1-5

„Iar dacă toţi ar prooroci şi ar intra vreun necredincios sau vreun neştiutor, el este dovedit de toţi, el este judecat de toţi; cele ascunse ale inimii lui se dau pe faţă şi astfel, căzând cu faţa la pământ, se va închina lui Dumnezeu..." I Cor. 14.24-25

Dacă vorbirile în limbi pot fi contrafăcute sau simulate, în schimb, proorocia mincinoasă poate fi uşor vădită prin neîmplinirea sa. Istoria protestantă este plină de false profeţii privind ziua sfârşitului lumii, profeţii mincinoşii fiind un semn văzut al înşelării diavoleşti, dar mai ales arată minciuna ideologiei „creştine" pe care aceste grupări religioase o cred şi o propovăduiesc.

Vorbirea în limbi este cel din urmă dar

În şirul darurilor Sfântului Duh, Apostolul Pavel pune grăirea în limbi în locul cel din urmă:

„Şi fiecăruia se dă arătarea Duhului spre folos. Că unuia i se dă prin Duhul Sfânt cuvânt de înţelepciune, iar altuia, după acelaşi Duh, cuvântul cunoştinţei. Şi unuia i se dă întru acelaşi Duh credinţă, iar altuia darul vindecărilor întru acelaşi Duh; unuia faceri de minuni, iar altuia proorocie; unuia deosebirea duhurilor, iar altuia felurite limbi şi altuia tălmăcirea limbilor" I Cor. 12.7-11 *„Şi pe unii i-a pus Dumnezeu în Biserică: întâi apostoli, al doilea prooroci, al treilea învăţători; apoi pe cei ce au darul de a face minuni, apoi darurile vindecărilor, ajutorările, cârmuirile, felurile limbilor."* I Cor. 12.28

Iubirea este cel mai mare dar

Apostolul Pavel spune că iubirea este cel mai mare dintre toate darurile:

„Râvniţi însă la darurile cele mai bune şi vă arăt încă o cale, care le întrece pe toate. De aş grăi în limbile oamenilor şi ale

îngerilor, iar dragoste nu am, sânt aramă sunătoare şi chimval răsunător" I Cor. 13.1 *„Iar acum rămân acestea trei: credinţa, nădejdea şi dragostea. Iar cea mai mare dintre acestea este dragostea"* I Cor. 13.13 *„Întru aceasta vor cunoaşte toţi că sânteţi ucenicii Mei, dacă veţi avea dragoste unii faţă de alţii"* Ioan 13.35

Ceea ce mântuieşte pe om nu sânt darurile, ci dragostea întru Hristos, care este culmea virtuţilor. **Oamenii fără de daruri se pot mântui, dar omul fără iubire şi credinţă dreaptă, nicidecum**. Însuşi Mântuitorul o zice: *„Mulţi îmi vor zice în ziua aceea: Doamne, Doamne, oare nu în numele Tău am proorocit şi nu în numele Tău am scos draci şi nu în numele Tău multe minuni am făcut? Şi atunci voi mărturisi lor: Niciodată nu v-am cunoscut pe voi. Depărtaţi-vă de la Mine cei ce lucraţi fărădelegea"* Matei 6.22-23

Nu vorbirea în limbi ne garantează mântuirea, ci păstrarea credinţei apostolice neschimbată. Şi Apostolul Pavel scrie: *„Iar roada Duhului este dragostea, bucuria, pacea, îndelungă-răbdarea, bunătatea, facerea de bine, credinţa"* Gal. 5.22

Şi Apostolul Petru scrie: *„Pentru aceasta puneţi şi din partea voastră toată sârguinţa şi adăugaţi la credinţa voastră: fapta bună, iar la fapta bună: cunoştinţa, la cunoştinţă: înfrânarea, la înfrânare: răbdarea, la răbdare: evlavia, la evlavie: iubirea frăţească, la iubirea frăţească: dragostea. Căci dacă aceste lucruri sânt în voi şi tot sporesc, ele nu vă vor lăsa nici trândavi, nici fără roade în cunoaşterea Domnului nostru Iisus Hristos"* II Petru 1.5-8

Altceva este primirea şi altceva plinătatea Duhului Sfânt. De multe ori se spune în Sfânta Scriptură că Sfinţii Apostoli - care mai înainte au primit Duhul Sfânt şi toate darurile - s-au umplut iarăşi de Duhul Sfânt. Penticostalii, răstălmăcind înţelesul plinirii Duhului Sfânt, susţin că aceasta însemnează botezul Duhului Sfânt.

Ce spune cuvântul lui Dumnezeu: *„Atunci Petru, plin fiind de Duhul Sfânt, le-a vorbit...”* Fapte 4.8

Oare aceasta înseamnă că Petru în ceasul acela a fost botezat cu Duhul Sfânt? Nicidecum, ci atunci Duhul Sfânt i-a dat putere şi înţelepciune să vorbească cu hotărâre mai marilor poporului.

Acelaşi lucru se spune şi despre Pavel: *„Iar Saul, care se numeşte şi Pavel, plin fiind de Duhul Sfânt, a privit ţintă la el şi a zis...”* Fapte 13.9

Şi aici, în ceasul acela Pavel nu a fost botezat cu Duhul Sfânt, ci Duhul Sfânt i-a dat putere să mustre pe Elimas vrăjitorul.

Acelaşi lucru se spune şi despre ucenici: *„Iar ucenicii s-au umplut de bucurie şi de Duhul Sfânt”* Fapte 13.22 Tot aşa, Pavel porunceşte credincioşilor: *„Şi nu vă îmbătaţi de vin, în care este pierzare, ci vă umpleţi de Duhul”* Efes. 5.18

Toate acestea arată că nu există un botez după botez în Duhul Sfânt, ci că există o plinire în Duhul Sfânt, un urcuş anevoios (asceza) din treaptă în treaptă în drumul spre unirea cu Hristos.

Răstălmăcirile penticostalilor

Penticostalii răstălmăcesc multe locuri din Sfânta Scriptură, străduindu-se să arate că vorbirea în limbi este primul dar pe care Duhul Sfânt l-a dat în Biserică şi pe care numai ei îl continuă acum.

Aduc mărturie proorocia lui Ioil: *„Iar în zilele din urmă, zice Domnul, voi turna din Duhul Meu peste tot trupul şi fiii voştri şi fiicele voastre vor prooroci şi cei mai tineri ai voştri vor vedea vedenii şi bătrânii voştri visuri vor visa. Încă şi peste slugile Mele şi peste slujnicele Mele voi turna în zilele acelea din Duhul Meu şi vor prooroci”* Fapte 2.17-18 Această proorocie o menţionează

penticostalii pentru a îndreptăţi harismele şi vorbirile în limbi.

Aici trebuie să avem în vedere un amănunt esenţial. Proorocia lui Ioil vorbeşte despre zilele cele din urmă. Trebuie să avem în vedere că atunci când proorocii Vechiului Testament vorbeau despre zilele cele din urmă, se refereau cel mai adesea la zilele venirii lui Mesia. Multe locuri din Vechiul Testament, care vorbesc despre zilele din urmă, arată prima venire a Mântuitorului Hristos: Gen. 49.1, Isaia 2.2, Daniil 2.28 şi multe altele.

Profeţia lui Ioil pe care o invocă penticostalii conţine două proorocii: una despre revărsarea Duhului Sfânt - care a avut loc în ziua Cincizecimii, şi alta care se referă la a doua venire a Domnului. De aceea, proorocia în continuare zice: *„Soarele se va schimba în întuneric şi luna în sânge, înainte de a veni ziua Domnului cea mare şi strălucită”* Fapte 2.20

Prima parte a proorociei lui Ioil s-a împlinit în ziua Cincizecimii.

Mulţimilor care în ziua Cincizecimii se îndoiau de cele ce vedeau, Apostolul Petru le răspunde: *„Aceştia nu sânt beţi, cum vi se pare voua, căci este al treilea ceas din zi. Ci aceasta este ceea ce s-a spus prin proorocul Ioil: Şi în zilele cele din urmă, zice Domnul, voi turna din Duhul Meu...”* Fapte 2.15-16

Apostolul Petru arată şi penticostalilor că ziua Cincizecimii a fost proorocită de proorocul Ioil şi că s-a împlinit în acele zile. Dar când o proorocie s-a împlinit, nu are cum să se mai repete. Să arătăm câteva proorocii care s-au împlinit şi nu se vor mai repeta a doua oară în viitor:

1. Naşterea Domnului din Fecioară: *„Iată, Fecioara va avea în pântece şi va naşte Fiu şi se va chema numele lui Emanuel”* Matei 1.23

2. Patria lui Mesia: *„Şi tu, Betleeme, pământul lui Iuda, nu eşti nicidecum cel mai mic între căpeteniile lui Iuda, căci din*

tine va ieşi Conducătorul, care va paşte pe poporul Meu Israil" Matei 2.6

3. Omorârea pruncilor din Betleem: *„Glas în Rama s-a auzit, plângere şi tânguire multă: Rahila îşi plânge copiii şi nu voieşte să se mângâie pentru că nu sânt"* Matei 2.18 Şi această proorocie s-a împlinit şi nu se va mai repeta.

4. Ioan Înaintemergătorul: *„El este acela despre care a zis proorocul Isaia: Glasul celui ce strigă în pustie: pregătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările Lui"* Matei 3.3

5. Intrarea Domnului în Ierusalim: *„Spuneţi fiicei Sionului: Iată, împăratul tău vine la tine blând şi şezând pe asină, pe mânz, fiul celei de sub jug"* Matei 21.5

Toate aceste proorocii s-au împlinit în zilele lui Mesia şi nu se mai pot repeta în viitor. Aşa şi cu proorocia lui Ioil, despre revărsarea Duhului Sfânt în ziua Cincizecimii - s-a împlinit o singură dată, precum am văzut, în zilele Sfinţilor Apostoli. Fără nici un temei, penticostalii invocă *o altă cincizecime,* particulară şi personală, pentru a susţine vorbirea lor în limbi.

Un alt text pe care îl răstălmăcesc penticostalii se află la Sfântul Evanghelist Marcu:

„Iar celor ce vor crede, le vor urma aceste semne: în numele Meu draci vor izgoni, în limbi noi vor grăi, şerpi vor lua în mâini şi chiar de vor bea ceva dătător de moarte, nu-i va vătăma, peste bolnavi îşi vor pune mâinile şi se vor face sănătoşi" Marcu 16.17-18 Aici, Domnul pomeneşte cinci semne pe care le vor face credincioşii, între care şi vorbirea în limbi.

De ce dar, penticostalii se opresc numai la semnul grăirii în limbi şi nu le pot împlini şi pe celelalte? **Oare „duhul sfânt" penticostal lucrează numai unidirecţional?** Sau poate penticostalii susţin că pot face minuni, tămădui şi izgoni draci! Dacă într-adevăr au darurile Duhului, să meargă în mijlocul îndrăciţilor, a nebunilor, a orbilor şi

paraliticilor. Să meargă să-i vindece în public, măcar pe unul din aceştia, cum au făcut Apostolii. Au ocazia să adeverească prin faptă ceea ce susţin cu vorbe.

Un alt loc pe care îl răstălmăcesc penticostalii este la Sfântul Apostol Pavel: *„Nimeni nu poate să zică: Domn este Iisus, decât în Duhul Sfânt"* I Cor. 12.3 înţelegând că, de vreme ce cheamă numele Domnului, potrivit cu cuvântul Apostolului, acest lucru arată că au pe Duhul Sfânt.

Aici, apostolul Pavel nu arată simpla chemare a numelui Domnului, ci recunoaşterea că Hristos este Domn şi Dumnezeu al Sfintei Treimi. Iar această *înţelegere* se face prin descoperirea Duhului Sfânt în inima care *mărturiseşte drept cuvântul adevărului*. Până şi new-agerii aşteaptă un „hristos", până şi Antihrist va fi numit „hristos", până şi păgânii cred într-un „domn". **Important nu este că pomeneşti cuvântul „hristos", ci ce fel de Hristos mărturiseşti. Este Cel adevărat, propovăduit de Apostoli, mărturisit de mucenici şi împărtăşit de Biserică?**

De aceea Hristos adevereşte că vor fi mulţi care vor folosi numele Lui, ca să înşele pe cei mulţi: *„De ce îmi ziceţi Doamne, Doamne, şi nu faceţi ceea ce zic?"* Luca 6.46 *„Doamne, Doamne, deschide-ne nouă! Şi El, răspunzând, vă va zice vouă: Nu vă ştiu de unde sânteţi."* Luca 13.25

Vorbirea în limbi a penticostalilor conţine cuvinte străine, care nu alcătuiesc o vorbire coerentă şi precisă. Oare în felul acesta vorbeau Apostolii în ziua Cincizecimii? Să vedem în cartea Faptele Apostolilor:

„Şi, iscându-se vuietul acela, s-a adunat mulţimea şi s-a tulburat, căci fiecare îi auzea pe ei vorbind în limba sa" Fapte 2.6 Minunat era că toţi auzeau cuvântul rostit o singură dată însă îl înţelegeau fiecare după limba sa. Şi adaugă: *"Şi erau uimiţi toţi şi se minunau zicând: Iată, nu sânt aceştia care vorbesc toţi*

galileeni? Şi cum auzim noi fiecare limba noastră în care ne-am născut?" Fapte 2.7-8

Să nu uităm că în acea zi erau adunaţi la Ierusalim şi oameni din diaspora iudaică, veniţi la Ierusalim pentru sărbătoarea Cincizecimii, emigranţi care-şi pierduseră limba maternă şi o vorbeau pe aceea a ţării în care trăiau, cărora li se adăugau prozeliţii, adică păgânii convertiţi la iudaism. Dacă toţi ar fi vorbit limba evreiască, nu ar fi fost nici o minune şi nu era nici un motiv ca Duhul Sfânt să facă Apostolii să vorbească în limbile neamurilor.

Dar la penticostali se întâmplă un lucru ciudat, **deşi vorbesc cuvine neînţelese, totuşi nu se adresează celor străini, ci celor de aceeaşi limbă.** Şi se pune firesc întrebarea: De ce penticostalii români vorbesc cuvinte neînţelese celorlalţi penticostalii români, astfel încât să poată fi înţeleşi doar prin „translator"? Nu cumva scopul este stimularea emoţională, impresionarea şi înşelarea auditorilor?

Şi mai important este faptul că atunci când vestiţi pastori „harismatici" vin din America sau Europa şi vorbesc în adunările din România, au nevoie de tălmăcire. Şi nici unul din ei, niciodată, nu a vorbit româneşte[28], chiar dacă era harismatic şi avea darul grăirii în limbi. De asemenea, misionarii penticostali trimişi în ţări străine învaţă mai întâi în şcoli ca să vorbească limba neamului la care vor merge.

Au vorbit oare Apostolii cu tălmaci în ziua Cincizecimii? Ar fi fost curată înşelătorie şi decepţie!

Vorbirea în limbi nu este îngăduită femeilor. În adunările penticostalilor femeile au întâietate la grăirea în limbi. Dar cuvântul lui Dumnezeu este mult mai categoric în

[28] Fără să o fi învăţat dinainte.

această privinţă, atunci când zice: *„Ca în toate Bisericile sfinţilor, femeile voastre să tacă în biserică, căci lor nu le este îngăduit să vorbească ci să se supună, precum zice şi Legea, căci este ruşinos ca femeile să vorbească în biserică”* I Cor. 14.34-35

Şi, în timp ce în adunările penticostalilor femeile au capul acoperit, gura şi limba lor nu se supun cuvântului lui Dumnezeu. Acoperământul capului este semn de supunere şi de tăcere, şi nu de neorânduială şi exaltare în Biserică.

Scriptura învaţă să deosebim adevărul de minciună în vremea noastră: *„Cât despre proorocii – se vor desfiinţa;* ***darul limbilor va înceta;*** *ştiinţa se va sfârşi”* I Corinteni 13.8, spre a nu confunda Cincizecimea cu noul Babel.

Aşa-zisa *„vorbire în limbi”* este întâlnită nu numai în adunările penticostalilor, ci şi la mahomedani, indieni, spiritişti, mormoni, mediumi care aparţin diferitelor religii şi învăţături păgâne. Oare toate aceste „vorbiri” pot veni de la Duhul Sfânt, când cei care le practică aparţin unor credinţe potrivnice adevărului şi învăţăturilor creştine?

Diavolul înşeală pe cei mulţi prin chipul faptei bune, prin părutele minuni dumnezeieşti. Şi Satana s-a folosit de grăirea în limbi când i-a amăgit pe Adam şi Eva, prin mijlocirea şarpelui. Şi diavolul se poate preface în apostol, în prooroc, în înger de lumină (II Cor. 11.14). De aceea Sfântul Apostol Ioan porunceşte: *„Iubiţilor, nu credeţi oricărui duh, ci cercaţi duhurile dacă sânt de la Dumnezeu”* I Ioan 4.1

Până acum, „minunea” penticostală nu a uimit lumea şi nu a întors-o la creştinism. Dimpotrivă, grăirea în limbi este vehement contestată mai ales de celelalte grupări protestante, care o văd ca o formă de ocultism practicată de cei care râvnesc la dobândirea de „puteri paranormale” şi nu a credinţei smerite întru Hristos.

Atâta timp cât gruparea penticostală este continuu fărâmiţată lăuntric în fracţiuni şi dizidenţe potrivnice, înseamnă că nici măcar ai lor nu au reuşit să se înţeleagă într-o *limbă comună*.

Să ne depărtăm şi să nu *„luăm aminte la duhurile cele înşelătoare şi la învăţăturile dracilor”* I Tim. 4.1 ca să nu confundăm turnul Babel cu Biserica lui Hristos; căci glasul Duhului Sfânt este unul singur, rostit în Biserica cea una, cea care a păstrat de două mii de ani neschimbat Cuvântul lui Dumnezeu şi învăţătura apostolească.

De ce grăirea în limbi s-a restrâns numai la Biserica Apostolică?

Biserica primară avea de luptat cu doi mari duşmani; pe de o parte cu iudaismul, cu jertfele, cu templul, cu tăierea împrejur, pe de altă parte cu păgânismul, cu vrăjitoria şi sacrificiile sărbătorilor idolatre. Biserica, în faţa acestora, nu avea nimic altceva de adus decât propovăduirea Crucii şi a Învierii. De aceea s-a făcut arătată prezenţa Duhului Sfânt cu darurile, cu semnele şi cu minunile dumnezeieşti, ca ochii cei întunecaţi să vadă puterea credinţei celei noi.

Spune Sfântul Ioan Hrisostom că Dumnezeu a voit să întărească Biserica la început cu diferitele daruri ale Sfântului Duh, iar când Biserica s-a întărit, minunile pentru *ochii cei necredincioşi* au încetat.

Istoria şi Predania Bisericii nu vorbesc despre vorbitori în limbi după perioada apostolică. Primul dar care a încetat a fost vorbirea în limbi. După ce apostolii au încreştinat neamurile, vorbirea în limbi a încetat, deoarece fiecare popor îşi mărturisea mai departe credinţa în propria limbă.

Şi celelalte daruri, tămăduirile şi învierile din morţi au început să slăbească, nu pentru că încetase să lucreze Duhul Sfânt, ci nu mai era nevoie de semne. Însuşi Domnul zice:

„Fericiţi sânt cei ce nu au văzut şi au crezut” Ioan 20.29 Şi Apostolul Pavel scrie: *„Fiindcă iudeii cer semne, iar păgânii caută înţelepciune, noi propovăduim pe Hristos răstignit”* I Cor. 1.22

Până astăzi, Biserica împărtăşeşte mulţimi de daruri sufleteşti credincioşilor săi: înţelepciunea, cunoştinţa, dreapta credinţă, deosebirea duhurilor (vezi I Cor. 12), daruri care zidesc lăuntric şi nu exteriorizează spre impresionare înfierbântate manifestări sufleteşti.

Alte rătăciri penticostale

Ca unii ce sânt lipsiţi de succesiunea apostolică, penticostalii, ca toate celelalte grupări sectare (baptişti, adventişti, evanghelişti, iehovişti, mormoni), resping Predania Bisericii şi Sfintele Taine, nu cinstesc pe Maica Domnului şi sfinţii Bisericii.

Răstălmăcirile intenţionate ale Scripturii

Întreaga ideologie protestantă este întemeiată în primul rând pe răstălmăcirile intenţionate ale Scripturii. Astfel, traducerea Cornilescu, biblia de referinţă a protestanţilor, conţine numeroase greşeli care aduc pierderea adâncimii şi adevărurilor înţelesurilor apostolice:

- în primul rând, cea mai mare şi mai importantă eroare apare la traducerea cuvintelor Apostolului Pavel cu privire la mântuire. În timp ce în traducerea ortodoxă este folosit un timp gramatical continuu - *creştinii se mântuiesc* - în traducerea lui Cornilescu scrie *creştinii „sânt mântuiţi”*, în spiritul învăţăturii protestante că mântuirea este încheiată, că are o dată calendaristică precisă în viaţa credinciosului şi că este sigură. Originalul grecesc cuprinde un timp

gramatical asemănător prezentului continuu din limba engleză - creştinii se mântuiesc în cadrul unui proces duhovnicesc prin care vieţile lor sânt transformate (vezi şi *alergarea către ţintă*). Această traducere eronată folosită de Cornilescu conduce în mod inevitabil la o contradicţie cu cuvintele Apostolului Pavel, care spune că nu este mântuit şi că aleargă încă după cunună.

- o altă schimbare a textului este traducerea selectivă a cuvântului care apare în Noul Testament cu referire la Predanie. Citim în traducerea lui Cornilescu: *„Aşadar, fraţilor, rămâneţi tari şi ţineţi învăţăturile pe care le-aţi primit fie prin viu grai, fie prin epistola noastră."* II Tesaloniceni 2.15 Cuvântul tradus aici „învăţăturile" este cuvântul grecesc *paradosis*, acelaşi cuvânt care apare şi în textul din Matei 15.2,3, unde Iisus îi ceartă pe iudei pentru că respectă mai mult nişte porunci omeneşti în dauna poruncilor lui Dumnezeu. Cornilescu, având anumite prejudecăţi împotriva Predaniei ortodoxe, a preferat să folosească un alt cuvânt. Ce spune de fapt textul din Tesaloniceni? Apostolul Pavel îi îndeamnă pe credincioşi să ţină predania şi rânduielile învăţate de la el, atât cea scrisă, cât şi cea orală.

- La Evrei 7.24, în Biblia ortodoxă se poate citi: *„Dar Iisus are o preoţie netrecătoare prin aceea că El rămâne în veac"*, pe când în traducerea Cornilescu scrie *„Dar El, fiindcă rămâne **în veac**, are o preoţie, care nu poate trece de la unul la altul"*. Citatul este folosit de protestanţi pentru a justifica interpretările lor faţă de succesiunea apostolică.

- textul ortodox *„ruşinaţi cei care se închină chipurilor cioplite"* devine în traducerea Cornilescu *„ruşinaţi cei care se închină icoanei"*. În Apocalipsă, *„chipul fiarei"* devine pentru Cornilescu *„icoana fiarei"*.

- în Biblia ortodoxă, Iisus Hristos este menţionat şi ca *„ultimul Adam"*, conform I Cor 15.45. Cornilescu traduce

eronat şi foloseşte *„al doilea Adam”* pentru Iisus, şi nu Ultimul, cum indică termenul *eschatos*.

Traducerea lui Cornilescu prin simplificarea şi modernizarea exprimării s-au făcut pentru a justifica o doctrină, în dauna adevărului dumnezeiesc.[29]

Sfânta Predanie

Sectele protestante tăgăduiesc Sfânta Predanie spunând că numai scriptura (*Sola Scriptura*) este de folos mântuirii şi orice cuvânt de învăţătură în afara bibliei este de la oameni, deci supus falsităţii. Pornind de la această idee, sectarii confundă următoarele pasaje scripturistice ca vorbind despre Predanie: *„Iar El, răspunzând, le-a zis: De ce şi voi călcaţi porunca lui Dumnezeu pentru datina voastră?” Iar apoi: „...şi aţi desfiinţat cuvântul lui Dumnezeu pentru datina voastră. Făţarnicilor, bine a proorocit despre voi Isaia, când a zis: „Poporul acesta ... zadarnic Mă cinstesc ei, învăţând învăţături ce sânt porunci ale oamenilor”* *Matei 15.3, 6-9; Marcu 7.13* *Luaţi aminte să nu vă fure minţile cineva cu filozofia şi cu deşarta înşelăciune din datina omenească, după înţelesurile cele slabe ale lumii şi nu după Hristos”* *Coloseni 2.8*

Sfinţii Evanghelişti Matei şi Marcu neagă mai sus strâmbele învăţături lumeşti despre credinţă şi nu Predania Apostolică, cea dreaptă a Bisericii. **Cuvântul scris are tăria cuvintelor rostite de sfinţii din vechime, atunci când mărturisesc acelaşi adevăr.** Acesta este „cugetul Bisericii”, „adunarea Sfinţilor”, gândirea sobornicească în problemele fundamentale ale credinţei. Adevărul de credinţă nu şade în gura unuia, ci în ceea ce *„au grăit Proorocii, au învăţat Apostolii, a încuviinţat Biserica, au învăţat Dascălii, precum a*

[29] Pentru mai multe amănunte vezi www.odaia.go.ro

primit lumea, precum a luminat Harul, precum a descoperit Adevărul, precum a pierit minciuna, precum a arătat Înţelepciunea, precum a biruit Hristos, căci aceasta este Credinţa Apostolilor, aceasta este Credinţa Părinţilor, aceasta este Credinţa Ortodocşilor, aceasta este Credinţa care a întemeiat Lumea!" (Din Sinodiconul Ortodoxiei)

Scriptura spune: *„Staţi neclintiţi şi ţineţi predaniile pe care le-aţi învăţat, fie prin cuvânt, fie prin epistola noastră."* II Tes. 2.15 Evanghelia, mai întâi, a fost propovăduită verbal, ca tradiţie şi apoi în scris. Tradiţia premerge cuvântului scris: *„Vă aduc aminte, fraţilor, Evanghelia pe care v-am binevestit-o, pe care aţi primit-o şi întru care staţi."* I Cor. 15.1

Despre care Evanghelie vorbeşte Pavel, de vreme ce cunoaştem din istoria Bisericii, că până în vremea aceea nu fusese încă scrisă Evanghelia? Şi totuşi, Pavel zice că o propovăduise Corintenilor şi aceştia o primiseră. Se vede că mai întâi fusese Predania, cea pe care o resping Penticostalii.

Fără de Predanie nu se explică unitatea şi unicitatea Noului Testament. Lipsa Predaniei apostolice transformă unitatea Bisericii în pluritate doctrinară, de aceea fiecare sectă a fost nevoită să-şi inventeze propria scriptură pentru a-şi justifica noile înnoiri.

De ce mulţimea sectară, care a căpătat din Biserica Ortodoxă Scriptura, mărturiseşte totuşi o cu totul altă credinţă decât cea Ortodoxă? Tocmai din pierderea dreptarului Predaniei, care uneşte cugetul drept-credinciosului cu cugetul Bisericii şi nu lasă loc învăţăturilor eretice să zămislească grupări eretice după *„revelaţii creştine"* personale. Aşa au ajuns astăzi protestanţii să trăiască într-o tradiţie proprie nelegitimă, deoarece au respins-o pe cea adevărată. Sectarii, de fapt, nu combat ideea de Predanie, căci au şi ei „dogmele" şi „rânduielile" lor, ci doresc să o

înlocuiască pe cea autentică, de două mii de ani, cu o alta „veche" de trei sute de ani.

Fără de Predanie, cine ne garantează că Noul Testament are 27 şi nu 20 sau 30 de cărţi? Ştim din istoria Bisericii că împreună cu scrierile inspirate de Sfântul Duh, circulau şi scrieri apocrife, precum evanghelia lui Nicodim, apocalipsa Apostolului Pavel, evanghelia lui Toma şi multe altele. De unde cunoaştem autorul evangheliilor după Matei şi după Marcu, de vreme ce în cuprinsul lor nu se vorbeşte despre scriitorul lor? Autenticitatea şi canonul Scripturii ortodoxe o adevereşte neschimbata Predanie, ţinută de două mii de ani de Biserica Ortodoxă.

Sfânta Scriptură este Sfânta Predanie scrisă, pentru aceea adevărata Scriptură nu exclude Sfânta Predanie şi nici adevărata Predanie nu contrazice Sfânta Scriptură, amândouă având acelaşi rost şi împlinind aceeaşi lucrare a Bisericii: de a povăţui către mântuire sufletul creştinesc.

Penticostalii, ca toţi protestanţii, resping Tainele Bisericii.

Despre taina Botezului, Hristos zice: *„Drept aceea, mergând, învăţaţi toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh."* Mat. 28.19

Pentru protestanţi, botezul nu este reînnoirea omului după chipul şi asemănarea lui Dumnezeu, intrarea, sălăşluirea şi întipărirea nestricăcioasă a chipului lui Hristos în inimă, ci o simplă manifestare de apartenenţă la sectă.

În Biserica primară, numai Apostolii erau cei care săvârşeau botezul şi numai Apostolii au transmis harul Duhului Sfânt ucenicilor şi Bisericii prin punerea mâinilor. Din această pricină, lipsindu-le peste 1500 de ani de apostoleasca rânduială, de continuitate apostolică,

penticostalii dimpreună cu tot protestantismul, nu au botezul valid[30].

Taina Sfintei Euharistii

Penticostalii şi toate adunările protestante nu mai au taina Sfintei Împărtăşanii, ci un ritual simbolic de aducere aminte a *Cinei de taină*.

Nu cred în prefacerea pâinii şi a vinului în Trupul şi Sângele lui Hristos, de aceea au preschimbat cuvintele Mântuitorului: *„Luaţi, mâncaţi, acesta este Trupul Meu... Beţi din acesta toţi, căci acesta este Sângele Meu, al legii celei noi..."* Matei 26.27-28, înlocuind *„acesta este"* cu *„acesta simbolizează"* şi învaţă că pâinea şi vinul, Trupul şi Sângele, sânt doar nişte simboluri.

Însă Hristos condiţionează însăşi mântuirea sufletului de Taina Împărtăşirii: *„Amin, amin zic vouă, dacă nu veţi mânca Trupul Fiului Omului şi nu veţi bea Sângele Lui nu veţi avea viaţă întru voi. Cel ce mănâncă Trupul Meu şi bea Sângele Meu are viaţă veşnică."* Ioan 6.53-54

Domnul vorbeşte precis despre Trup şi despre Sânge. Şi pentru ca să nu existe nici cea mai mică îndoială sau răstălmăcire în cuvinte, adaugă: *„Căci Trupul Meu este adevărată mâncare şi Sângele Meu adevărată băutură"* Ioan 6.56

Şi Apostolul Pavel, vorbind despre Taina dumnezeieştii Euharistii, zice: *„Astfel, oricine va mânca pâinea aceasta sau va bea paharul Domnului cu nevrednicie, va fi vinovat faţă de Trupul şi de Sângele Domnului. Că cel ce mănâncă şi bea cu nevrednicie, osândă îşi mănâncă şi bea, nesocotind Trupul Domnului."* I Cor. 11.27-29

---

[30] De aceea primirea tuturor protestanţilor în Biserica Ortodoxă se face prin mărturisirea scrisă şi verbală a Crezului apostolic şi săvârşirea întregii rânduieli a botezului ortodox.

Singurul şi adevăratul Iisus Hristos Cel Întrupat este *„marea taină a bunei credinţe”* I Timotei 3.16 ce se împărtăşeşte drept-credincioşilor în singura şi adevărata Biserică, adică lăcaşul unde prin Sfântul Botez ne îmbrăcăm în Domnul Hristos, iar prin Sfânta Euharistie primim pe Domnul Hristos întreg, pentru a noastră mântuire:

„Judecaţi voi ce vă spun. Paharul binecuvântării, pe care-l binecuvântăm, nu este, oare, împărtăşirea cu sângele lui Hristos? Pâinea pe care o frângem nu este, oare, împărtăşirea cu trupul lui Hristos? Că o pâine, un trup, sântem cei mulţi; căci toţi din aceeaşi pâine ne împărtăşim.” I Corinteni 10.16 *„Aceasta să o faceţi întru pomenirea Mea”* Luca 22.20

Adevărata Biserică, cea a Apostolilor, este cea care-L dăruieşte pe Hristos celor dreptcredincioşi întreg, viu, desăvârşit şi adevărat. **Biserica mincinoasă este cea care oferă, ca în Protestantism, simboluri sau substituiri ale lui Hristos.**

Penticostalii şi toţi evangheliştii invocă locul de la Ioan (6.63) unde Domnul zice: *„Duhul este dătător de viaţă, trupul nu foloseşte la nimic; cuvintele pe care Eu vi le grăiesc, sânt duh şi viaţă”* şi susţin că aceste cuvinte arată că Euharistia este un simbol. **Este teribilă strâmbarea pe care o fac cuvintelor Mântuitorului!** Tocmai pentru că Hristos vorbea efectiv despre Trupul şi Sângele Său ca *Hrana lumii*, şi nu simbolic, iudeii şi mulţi dintre ucenici s-au smintit şi au plecat de la Dânsul.

Cuvintele Domnului sânt ale Duhului Sfânt şi numai cei care au Duhul pot să le înţeleagă. Omul trupesc însă nu poate să le primească şi nici pricepe. De aceea Hristos se adresează apoi ucenicilor Săi, cei care vor ridica Biserica în jurul Sfintei Împărtăşanii: *„Nu vreţi şi voi să vă duceţi?”* Ioan 6.67 Atunci Apostolul Petru răspunde în numele tuturor credincioşilor Bisericii împărtăşiţi de două mii de ani cu

Hristos cel viu: *„Doamne, la cine ne vom duce? Tu ai cuvintele vieţii celei veşnice”* Ioan 6.68

Mărturii ale Sfinţilor Părinţi

Sfântul Ignatie, care a murit la anul 107, scrie în *Epistola către Smirneni*, cap. 7: *„Ereticii se opresc de la Euharistie pentru că nu cred că Euharistia este Trupul Mântuitorului, Care a pătimit pentru mântuirea noastră”*

Sfântul Chiril al Ierusalimului, care s-a născut la anul 312, zice în *Cateheza 22: „Ceea ce se vede pâine nu este pâine chiar dacă o simţi la gust, ci Trupul lui Hristos: şi ceea ce se vede vin nu este vin, chiar dacă are gustul acestuia, ci este Sângele lui Hristos”.*

Marele Vasile (+379), în Sfânta Liturghie zice: *„…peste aceste daruri de faţă şi le binecuvântează şi le arată: pâinea aceasta însuşi cinstitul Trup al Domnului şi Dumnezeului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos; iar ce este în potirul acesta cinstitul Sânge al Domnului şi Dumnezeului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos”.*

Penticostalii, ca toţi protestanţii, au desfiinţat Taina Spovedaniei.

Taina Sfintei Spovedanii a fost instituită atunci când Hristos s-a arătat ucenicilor Săi după înviere şi le-a zis: *„Luaţi Duh Sfânt, cărora veţi ierta păcatele vor fi iertate şi cărora le veţi ţine, ţinute vor fi.”* Ioan 20.23

Textul acesta arată harul pe care l-a dat Hristos apostolilor, iar aceştia, prin punerea mâinilor, episcopilor Bisericii, de a ierta păcatele celor care se mărturisesc cu credinţă. Şi Apostolul Ioan scrie: *„Dacă mărturisim păcatele noastre, El este credincios şi drept, ca să ne ierte păcatele şi să ne curăţească pe noi de toată nedreptatea.”* I Ioan 1.9 Şi în cartea Faptele Apostolilor citim că mulţi dintre cei care credeau, se

mărturiseau la Apostoli: *„Şi mulţi dintre cei ce crezuseră veneau ca să se mărturisească şi să-şi spună faptele lor."* Fapte 19.18

Astfel, Taina Sfintei Spovedanii este parte nedespărţită de pocăinţa omului. De altfel, însuşi Ioan Botezătorul nu boteza pe cineva dacă mai întâi nu-şi mărturisea păcatele: *„Atunci a ieşit la el Ierusalimul şi toată Iudeea şi toată împrejurimea Iordanului şi erau botezaţi de către el în Iordan, mărturisindu-şi păcatele lor."* Matei 3.5

Şi penticostalii se amăgesc spunând că-şi mărturisesc păcatele. Însă Hristos dă clar Apostolilor, şi urmaşilor acestora, *darul dezlegării păcatelor* în urma mărturisirii. De aceea toţi (îşi) pot **mărturisi** păcatele, însă doar cei care au harul apostolic pot şi **dezlega** păcatele. ***A despărţi mărturisirea de dezlegarea păcatelor înseamnă a nimici rânduiala lăsată de Hristos.***

O altă taină pe care o resping penticostalii este Taina Preoţiei.

Ei susţin că vechea preoţie a încetat şi că acum nu mai există preoţi, jertfe şi daruri ca în Vechiul Testament. Mai susţin că acum există preoţia generală, pe care o au toţi creştinii: *„Şi ne-a făcut pe noi împărăţie, preoţi ai lui Dumnezeu şi Tatăl Său"* Apoc. 1.6

Este adevărat că preoţia Legii Vechi a încetat, deoarece atât templul, cât şi jertfele au încetat. Toate acestea erau umbră a celor viitoare, precum spune Apostolul Pavel. Dar prima preoţie, cea *„după rânduiala lui Aaron"*, a fost înlocuită de preoţia lui Hristos, cea *„după rânduiala lui Melchisedec"*: *„Tu eşti Preot în veac, după rânduiala lui Melchisedec."* Evrei 6.17

Şi jertfa cu miel a fost înlocuită de unica jertfă a Golgotei, care se continuă neîncetat cu Taina Sfintei Euharistii. Însuşi Domnul zice: *„Aceasta să o faceţi întru pomenirea Mea."* Luca 22.20 Dar şi Apostolul Pavel zice: *„Astfel,*

oricine va mânca pâinea aceasta sau va bea paharul Domnului cu nevrednicie, va fi vinovat faţă de Trupul şi de Sângele Domnului." I Cor. 11.27 Scrie iarăşi Apostolul Pavel: *„Avem altar, de la care nu au dreptul să mănânce cei ce slujesc cortului."* Evr. 13.10 Pavel vorbeşte despre preoţia cea nouă, despre un nou jertfelnic şi despre o nouă jertfă, de care nu au dreptul să se împărtăşească cei care rămân în Legea veche.

Dar de ce ereticii resping vehement preoţia? Pentru că s-a rupt de succesiunea apostolică, de continuitatea punerii mâinilor apostolilor şi transmiterea darului Duhului Sfânt - Luther desfiinţând preoţia harică şi instituind în loc rânduiala pastorilor mireni.

Domnul a zis ucenicilor Săi: *„Iată, Eu sânt cu voi în toate zilele până la sfârşitul veacurilor."* Mat. 28.20 Aici Hristos mărturiseşte ortodox, căci adevereşte prezenţa Sa în Euharistie, în nestricăciunea Bisericii şi continuitatea prezenţei Sale lucrătoare în harul preoţiei.

Darul preoţiei

Să vedem ce ne spune Scriptura: *„Nu fi nepăsător faţă de harul care este întru tine, care ţi s-a dat prin proorocie, cu punerea mâinilor mai marilor preoţilor"* I Tim. 4.14 *„Nu-ţi pune mâinile degrab pe nimeni, nici nu te face părtaş la păcatele altora."* I Tim. 5.22 *„Din această pricină îţi amintesc să aprinzi şi mai mult din nou harul, care este întru tine prin punerea mâinilor mele"* II Tim. 1.6

„Pentru aceasta te-am lăsat în Creta, ca să îndreptezi cele ce mai lipsesc şi să aşezi preoţi prin cetăţi, precum ţi-am rânduit" Tit 1.5 *„Şi, hirotonindu-le preoţi în fiecare biserică, rugându-se cu postiri, i-au încredinţat pe ei Domnului în Care crezuseră"* Fapte 14.23

După cuvintele de mai sus, nebiblici sânt protestanţii, deoarece „presbiterii" sau pastorii lor primesc această denumire şi întâietate în adunare în urma terminării unei facultăţi sau a unor studii biblice, nicidecum prin primirea

Harului Duhului Sfânt în urma punerii mâinilor urmaşilor apostolilor, după cum învaţă Scriptura.

Treptele Preoţiei

Potrivit cu mărturiile Sfintei Scripturi şi ale Predaniei Bisericii, treptele preoţiei sânt trei: diaconul, preotul şi episcopul: *„Diaconii, de asemenea, trebuie să fie cucernici, nu vorbind în două feluri, nu dedaţi la vin mult, neagonisitori de câştig urât"* I Tim. 3.8 *„Preoţii care îşi ţin bine dregătoria, să se învrednicească de îndoită cinste, mai ales cei care se ostenesc cu cuvântul şi cu învăţătura"* I Tim. 5.17 *„Căci se cuvine ca episcopul să fie fără prihană, ca un iconom al lui Dumnezeu, neîngâmfat, nu grabnic la mânie, nu dat la băutură, paşnic, nepoftitor de câştig urât"* Tit. 1.7

Iată că preoţia şi cele trei trepte ale sale există încă de pe vremea apostolilor. Denumirile de iconom, arhimandrit, protosinghel sânt titluri administrative şi nu trepte ierarhice.

Penticostalii şi toţi ereticii susţin că în Noul Testament nu există preoţie, deoarece a fost desfiinţată şi înlocuită cu preoţia lui Hristos, care este veşnică şi netransmisibilă.

Mai răstălmăcesc următoarele locuri: *„Drept aceea, având Arhiereu mare, Care a străbătut cerurile, pe Iisus, Fiul lui Dumnezeu, să ţinem cu tărie mărturisirea"* Evr. 4.14 *„Aşa şi Hristos, nu S-a preaslăvit pe Sine Însuşi, ca să se facă Arhiereu, ci Cel ce a grăit către El: Fiul Meu eşti Tu, Eu astăzi Te-am născut; şi în alt loc zice: Tu eşti Preot în veac, după rânduiala lui Melchisedec"* Evr. 5.5-6 *„Lucru de căpetenie din cele spuse este că* ***avem astfel de Arhiereu****, Care a şezut de-a dreapta tronului slavei în ceruri"* Evrei 8.1 *„Juratu-S-a Domnul şi nu se va căi: Tu eşti Preot în veac după rânduiala lui Melchisedec"* Evr. 6.21

Aceste citate arată trecerea vechii preoţii şi înlocuirea cu preoţia cea nouă, a cărei întâistătător este Arhiereul Hristos. Însă arhiereu fără Biserică, fără preoţi şi fără jertfă

nu există – şi aici Cartea Apocalipsei ne arată întocmai chipul Bisericii Ortodoxe atunci când pomeneşte de sfeşnice (lumânări), cântări de slavă, îngenunchieri şi tămâieri în Liturghia cerească înaintea Tronului Celui Preaînalt.

Hristos Domnul nu nimiceşte cele vechi ci le împlineşte. De aceea Hristos nu desfiinţează sâmbăta, ci o înlocuieşte cu sărbătoarea învierii, Duminica. Hristos nu reneagă Legea cea veche sau Vechiul Testament, ci îl încununează cu Noul Testament. Ruptura catapetesmei templului nu arată desfiinţarea templului ci trecerea la noua jertfă, la noua Biserică. Hristos nu a desfiinţat altarul, ci mielul Vechiului Testament a fost înlocuit cu singura şi unica jertfă nesângeroasă a noului Miel, a Mântuitorului Iisus Hristos.

Despărţiţi de lucrarea harului apostolic, Penticostalii susţin că acum este în vigoare preoţia generală pe care o au toţi credincioşii, pentru care aduc aceste texte: *„Şi voi înşivă, ca pietre vii, zidiţi-vă drept casă duhovnicească, preoţie sfântă, ca să aduceţi jertfe duhovniceşti, bine plăcute lui Dumnezeu, prin Iisus Hristos."* I Petru 2.5 *„Iar voi sânteţi seminţie aleasă, preoţie împărătească, neam sfânt, pentru ca să vestiţi în lume bunătăţile"* I Petru 2.9 *„Şi ne-a făcut pe noi împărăţie, preoţi ai lui Dumnezeu şi Tatăl Său"* Apoc. 1.6

Scriptura vorbeşte despre preoţia generală, fără însă a o desfiinţa pe cea harică. În pilda nunţii fiului de împărat (prefigurarea Sfintei Liturghii), Hristos spune: *„Căci mulţi sânt chemaţi, dar puţini aleşi."* Matei 22.14 Preoţia generală, *chemarea la a ne aduce pe sine ca jertfă*, o au toţi creştinii botezaţi cu singurul botez apostolic şi care cred drept în Hristos[31], însă preoţia harică, transmisă de Biserică numai

[31] Lepădaţi fiind de singurul Botez apostolic, depărtaţi de Crezul apostolic şi de rânduiala botezului apostolic – *„Un Domn, o credinţă, un*

prin punerea mâinilor Apostolilor, o au doar episcopii şi preoţii.[32] Preoţia generală a existat şi în Vechiul Testament, fără a se desfiinţa preoţia lui Moise şi Aaron: *„Îmi veţi fi împărăţie preoţească şi neam sfânt”* Ieşire 19.6

Cu adevărat, Biserica lui Hristos cea ortodoxă are harul preoţiei legitime, nu cea a Legii Vechi, după rânduiala lui Aaron, ci a celei noi, după rânduiala lui Melchisedec.

Penticostalii şi toate ramurile protestante se leapădă de sfinţi şi de mărturisitorii credinţei şi neagă mijlocirea lor.

La început, în Biserica primară, toţi cei botezaţi în Hristos, toţi creştinii erau numiţi sfinţi. Mai târziu, denumirea de sfânt s-a restrâns întâi la martiri, apoi la apostoli, prooroci, cuvioşi, mari învăţători: *„Aduceţi-vă aminte de mai-marii voştri, care v-au grăit vouă cuvântul lui Dumnezeu; priviţi cu luare aminte cum şi-au încheiat viaţa şi le urmaţi credinţa”* Evrei 13.7

Protestanţii cred că denumirea de sfânt atribuită unui om ştirbeşte sfinţenia lui Dumnezeu sau ridică omul la statutul de zeu. La fel ca şi în cazul icoanelor, ceea ce sectarii nu înţeleg este că ortodocşii nu cinstesc pe sfinţi ca pe Dumnezeu şi nu li se închină ca lui Dumnezeu. Cinstea adusă sfinţilor este o cinstire adusă harului Duhului Sfânt care se sălăşluieşte în aleşii lui Dumnezeu: *„Cine vă primeşte pe voi, pe Mine Mă primeşte şi cine Mă primeşte pe Mine, primeşte pe Cel Care M-a trimis pe Mine”* Matei 10.40

---

botez” - Protestanţii zadarnic invocă *preoţia generală*, căci sânt lipsiţi de aceasta în lipsa unui botez valid.

[32] Însă protestanţii - care susţin că toţi sânt preoţi – de ce numesc pastori anumiţi oameni, osebit îmbrăcaţi, care să boteze, să facă cina duminicală, slujba nunţii etc. De ce nu toţi sânt pastori, dacă toţi sânt „preoţi”?

Scriptura numeşte pe sfinţi prieteni ai lui Dumnezeu: *„Voi sânteţi prietenii Mei, dacă faceţi ceea ce vă poruncesc”* Ioan 15.14; Iacov 2.23 şi casnicii Lui: *„Deci dar nu mai sânteţi străini şi locuitori vremelnici, ci sânteţi împreună cu sfinţii şi casnici ai lui Dumnezeu”* Efeseni 2.19, şi sânt numiţi judecători ai lumii: *„Oare nu ştiţi că sfinţii vor judeca lumea?”* I Corinteni 6.2; şi în alt loc: *„Adevărat zic vouă că voi cei care Mi-aţi urmat Mie, la naşterea din nou a lumii când Fiul Omului va şedea pe tronul slavei Sale, veţi şedea şi voi pe douăsprezece tronuri, judecând cele douăsprezece seminţii ale lui Israel”* Matei 19.28

Creştinul este omul care crede în viaţa de după moarte. Iar viaţa sfinţilor după moarte este tot în Biserică, dimpreună cu cea a îngerilor (Luca 20.36), ca şi dragostea lor pentru semeni: *„Zic vouă, aşa se face bucurie îngerilor lui Dumnezeu pentru un păcătos care se pocăieşte”* Luca 15.10 Sfinţii mijlocesc pentru noi la Dumnezeu pentru mântuirea noastră, iar Părintele ceresc primeşte rugăciunile lor: *„Şi când a luat cartea, cele patru fiinţe şi cei douăzeci şi patru de bătrâni au căzut înaintea mielului, având fiecare alăută şi cupe de aur, pline cu tămâie, care sânt rugăciunile sfinţilor”* Apocalipsa 5.8; 8.3-4 *„Vă rugaţi unul pentru altul, ca să vă vindecaţi, că mult poate rugăciunea stăruitoare a dreptului”* Iacov 5.16

Cu puterea lui Dumnezeu, Apostolii Petru şi Pavel au săvârşit mari minuni, înviind pe unii dintre cei care muriseră. Sfântul Petru a pedepsit pe Anania şi Safira, pentru gânduri mincinoase (Fapte 5.2-11), a înviat pe Tavita (Fapte 9.40). Iar Sfântul Pavel a înviat pe Eutihie (Fapte 20.9-11).

Vechiul Testament ne arată pe cei drepţi cum mijlocesc la Dumnezeu, rugându-se pentru necazurile semenilor lor. Astfel, Avraam se roagă la Dumnezeu şi vindecă pe Abimelec şi soţia lui şi roabele lui (Facere 20.17-18). De asemenea şi drepţii şi profeţii adormiţi ai Vechiului Testament se roagă

pentru semeni. Este cazul arhiereului Onia şi profetului Ieremia care se roagă pentru poporul lui Israel şi sfânta lor cetate, Ierusalim (II Macabei 15.14-15).

Avraam mijloceşte pentru nepotul său Lot: *„Şi apropiindu-se Avraam, a zis: "Pierde-vei oare pe cel drept ca pe cel păcătos?"* Gen. 18.23 Moise mijloceşte pentru poporul său: *„Şi s-a rugat Moise înaintea Domnului Dumnezeu"* Ieşire 32.11 *„Iartă păcatele poporului acestuia"* Numeri 14.19 *„Şi s-a întors Moise la Domnul şi a zis: iartă-i, Doamne"* Ieşire 32.31 *„Şi s-a rugat înaintea Domnului patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi"* Deuteronom 9.25

Samuil mijloceşte pentru poporul său: *„Nu înceta a striga pentru noi către Domnul Dumnezeul nostru"* I Regi 7.8 *„Şi eu nu voi înceta a mă ruga înaintea Domnului pentru voi"* I Regi 12.23 Iov mijloceşte pentru prietenii săi: *„Iar robul meu Iov să se roage pentru voi"* Iov 42.8

Sfinţii mijlocesc şi după moarte, căci datorită lui David se mântuieşte Solomon. *„Însă nu voi face aceasta în zilele tale, pentru David, robul Meu"* 3 Regi 11.11-12 Datorită lui David este salvat Ierusalimul: *„Şi eu voi păzi cetatea aceasta ca să o izbăvesc pentru Mine şi pentru David, robul Meu"* 4 Regi 19.34

În aceste două împrejurări, David nu trăia, ci murise, şi totuşi, Dumnezeu îl arată vrednic mijlocitor pentru mântuirea lui Solomon şi a Ierusalimului.

Iosua s-a prosternat în faţa îngerului Domnului (Iosua 5.14-15); Ilie şi Elisei au fost veneraţi (III Regi 18.7; IV Regi 4.37). De asemenea, Sfântul Pavel a fost cinstit de temnicerul din Filipi (Fapte 16.29).

Penticostalii socotesc că rugăciunile adresate sfinţilor nu pot fi ascultate, pentru că numai Domnul Hristos are puterea de a mijloci pentru oameni la Dumnezeu: *„Căci unul este Dumnezeu, unul este şi Mijlocitorul între Dumnezeu şi oameni: Omul Hristos Iisus"* I Timotei 2.5; Ioan 2.1; Romani 8.34 *„Cine este Cel care osândeşte? Hristos, Cel care a murit şi mai ales Cel care a*

înviat, care este de-a dreapta lui Dumnezeu, care se şi roagă pentru noi."

Însă cele de mai sus se înţeleg prin cuvintele Sfântului Pavel: *„Vă îndemn, deci, înainte de toate, să faceţi cereri, rugăciuni, mijlociri pentru toţi oamenii"* I Timotei 2.1 Ideea de mijlocire în Ortodoxie are legătură cu ideea de comuniune şi de unitate în credinţă. În Hristos, toţi creştinii dreptcredincioşi sânt fraţi, de aceea toată Biserica este datoare să mijlocească şi să se jertfească pentru toţi ai bisericii, urmând pilda singurului Mijlocitor. Hristos nu a făcut „exclusivă" ideea de jertfă sau de mijlocire, ci le-a arătat drept pildă creştinilor care voiesc a-I urma. De aceea Biserica Ortodoxă are la temelie şi preţuieşte mărturia, jertfa, mijlocirile şi sângele mucenicilor, pentru că aceştia s-au jertfit asemenea lui Hristos, s-au rugat Tatălui cu rugăciunea lui Hristos, au iubit cu iubirea lui Hristos şi mijlocesc cu mijlocirea lui Hristos.

„Aşa zice Domnul: Blestemat să fie omul care se încrede în om şi îşi face sprijin din trup omenesc şi a cărui inimă se depărtează de Dumnezeu" Ieremia 17.5 *„Nu vă încredeţi în cei puternici, în fiii oamenilor, în care nu este izbăvire"* Psalmul 61.9; 145.3

Aici profetul Ieremia şi Psalmistul David vorbesc despre acei care uitând de Dumnezeu îşi pun toată nădejdea numai în domnii şi stăpânitorii pământeşti. Cei care cheamă în ajutor pe sfinţi, nu uită de Dumnezeu când spun: *„Sfinte Nicolae, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi".*

Hristos preţuieşte şi se preamăreşte prin sfinţii Săi şi nu socoteşte că aceştia sânt nişte simpli oameni care-I ştirbesc din slavă: *„Şi slava pe care Tu Mi-ai dat-o le-am dat-o lor"* Ioan 17.22 Domnul Hristos a făgăduit Apostolilor Săi că se vor bucura de o cinste deosebită: *„Când Fiul Omului va şedea pe tronul slavei Sale, veţi şedea şi voi pe douăsprezece tronuri, judecând pe cele douăsprezece seminţii ale lui Israel"* Matei 19.26 Dacă

Judecătorul a pus Apostolii să judece şi Mijlocitorul a pus sfinţii să mijlocească, atunci şi Biserica de pe pământ este datoare să preaslăvească pe sfinţi, pentru că şi Hristos i-a pomenit şi preaslăvit în Biserica Sa din ceruri: *„Pomenirea celui drept este spre binecuvântare, iar numele celor nelegiuiţi va fi blestemat”* Pilde 10.7 *„Iar eu am cinstit foarte pe prietenii Tăi, Dumnezeule, şi foarte s-a întărit stăpânirea lor”* Psalmul 138.17 *„Şi ţii numele Meu şi nu ai tăgăduit credinţa Mea, în zilele lui Antipa, martorul Meu cel credincios, care a fost ucis la voi, unde locuieşte satana”* Apoc. 2.13-14

De asemenea, protestanţii invocă textul: *„Eu sânt uşa; prin Mine, de va intra cineva, se va mântui”* Ioan 10.9 Să deosebim un lucru - **sfinţii nu mântuiesc, ci mijlocesc, adică ajută ca nişte fraţi, cu dragoste şi rugăciune, la intrarea pe uşa cea strâmtă a mântuirii.** Cum am putea crede despre sfinţi că odată intraţi în împărăţia cerurilor şi vieţuind alături de Hristos, nu le mai pasă de nimeni şi de nimic din lumea aceasta? Din fericire, ideea despre „raiul” protestant este contrazisă de Scriptură: *„Şi fumul tămâiei s-a suit din mâna îngerului înaintea lui Dumnezeu, împreună cu rugăciunile sfinţilor”* Apoc. 8.4

Cunoaştem din Scriptură că există o închinare de cinstire adusă numai sfinţilor. Aşa, Avraam s-a închinat celor trei tineri: *„Şi s-a închinat până la pământ”* Fac. 18.2 Lot s-a închinat îngerilor: *„Şi s-a închinat cu faţa la pământ”* Fac. 19.1 Iacov s-a închinat lui Esau: *„Şi s-a închinat de şapte ori până la pământ”* Fac. 33.3 Fraţii lui Iosif i s-au închinat: *„Şi venind fraţii lui Iosif i s-au închinat”* Fac. 42.6 Valaam s-a închinat îngerului: *„Şi văzând pe îngerul Domnului, i s-a închinat şi a căzut cu faţa la pământ”* Num. 22.31 Isus al lui Navi s-a închinat îngerului: *„Eu sânt căpetenia oştirii Domnului şi am venit acum. Şi Isus a căzut cu faţa la pământ şi i s-a închinat”* Is. Navi 5.14 Poporul s-a închinat lui David: *„Şi căzând în genunchi, s-a închinat Domnului şi*

regelui" I Paral. 29.20 Nabucodonosor se închină lui Daniel: *„Şi a căzut cu faţa la pământ şi s-a închinat lui Daniil"* Dan. 2.46 Toate aceste temeiuri scripturistice mărturisesc că este îngăduită cinstirea sfinţilor pe care o rânduieşte Biserica.

La toate aceste temeinice mărturii, penticostalii aduc împotrivă trei fapte răstălmăcite din Noul Testament.

„Şi când a fost să intre Petru, Corneliu l-a întâmpinat şi, căzând la picioarele lui, i s-a închinat, iar Petru l-a ridicat zicându-i: Scoală-te, şi eu sânt om" Fapte 10.25-26

Corneliu era păgân şi trăia ca un păgân, cinstind idoli şi oameni-zei. În urma vedeniei avute, numai cât l-a văzut pe Petru, şi a căzut şi i s-a închinat crezându-l vreun zeu. De aceea Apostolul Petru îl opreşte: *„Şi eu sânt om"* – adică nu sânt un zeu păgân care a făcut o minune, ci sânt om ca şi tine dar care crede în Hristos.

Pavel în Listra: *„Iar mulţimile, văzând ceea ce făcuse Pavel, au ridicat glasul lor în limba licaonă, zicând: Zeii, asemănându-se oamenilor, s-au coborât la noi. Şi numeau pe Varnava Zeus, iar pe Pavel Hermes, fiindcă el era purtătorul cuvântului. Iar preotul lui Zeus, care era înaintea cetăţii, aducând la porţi tauri şi cununi, voia să le aducă jertfa împreună cu mulţimile. Şi auzind Apostolii Pavel şi Varnava, şi-au rupt veşmintele, au sărit în mulţime, zicând: Bărbaţilor, de ce faceţi acestea? Doar şi noi sântem oameni, asemenea pătimitori ca voi..."* Fapte 14.11-15

La fel ca mai sus, locuitorii din Listra îi socoteau ca nişte oameni-zei: pe Pavel ca pe Hermes, iar pe Varnava ca pe Zeus şi slujitorii lui Zeus se pregăteau să le aducă jertfă. Cu dreptate, atât Pavel, cât şi Varnava îşi sfâşie hainele şi mărturisesc împotriva unei râvne cu totul păgâne de recunoaştere şi jertfă. Însă creştinii ortodocşi nu-i cinstesc pe sfinţi ca pe nişte zei, nu-i numesc cu nume păgâne şi nici nu le aduc jertfe de tauri.

Închinarea lui Ioan înaintea îngerului: *„Şi am căzut înaintea picioarelor lui, ca să mă închin lui. Şi el mi-a zis: Vezi să nu faci aceasta. Sânt împreună slujitor cu tine şi cu fraţii tăi, care au mărturia lui Iisus. Lui Dumnezeu închină-te..."* Apoc. 19.10

Apostolul Ioan era iudeu şi ca iudeu cunoştea bine porunca lui Dumnezeu: *„Domnului Dumnezeului tău să te închini şi numai Lui să-I slujeşti"* Deut. 6.13 Cum de se închină atunci unui înger? Răspunsul îl găsim în următorul capitol, când Ioan iarăşi se închină îngerului: *„Şi eu, Ioan, sânt cel ce am văzut şi am auzit acestea, iar când am auzit şi am văzut, am căzut să mă închin înaintea picioarelor îngerului, care mi-a arătat acestea. Şi el mi-a zis: Vezi să nu faci aceasta! Că sânt împreună cu tine slujitor şi cu fraţii tăi, proorocii, şi cu cei ce păstrează cuvintele cărţii acesteia. Lui Dumnezeu închină-te!"* Apoc. 22.8

Oare, pentru a doua oară, Apostolul Ioan cade în idolatrie, închinându-se îngerului? Nu, ci dă dovadă de smerenie, la care îngerul răspunde cu aceeaşi cucernicie, îndreptând închinarea către Dumnezeu.

Sfinţii nu sânt oameni-zei, ci sânt creştinii care au dobândit pe Duhul Sfânt în chip desăvârşit, după spusele Sfântul Apostol Petru: *„El ne-a hărăzit făgăduinţe mari şi de mare preţ, ca prin ele să vă faceţi părtaşi dumnezeieştii firi şi să scăpaţi de stricăciunea din lume."* II Petru 1.3-4, iar Sfântul Apostol Iuda spune: *„Iată, a venit Domnul în zecile de mii de sfinţi ai Lui"* Iuda 1.14 Aşadar, cinstindu-i pe sfinţi, Îl cinstim pe Dumnezeu Care se sălăşluieşte întru dânşii.

Cinstirea icoanelor şi a sfintelor moaşte

Penticostalii consideră că cinstirea icoanelor este asemenea cu cinstirea materialului din care sânt făcute icoanele, motiv pentru care le consideră idoli. De asemenea, şi închinarea la sfinţii zugrăviţi în icoană o consideră tot idolatrie.

Să luăm exemplul unei fotografii care reprezintă pe cineva drag. Când privim chipul din fotografie, ne gândim la persoana respectivă şi nicidecum la hârtia din care este confecţionată. La fel şi cu icoana. Gândul şi cinstirea se îndreaptă către Mântuitorul Hristos, Maica Domnului sau Sfântul închipuit în icoană, nicidecum lemnului sau materialului din care este confecţionată.

Ce sânt idolii? Idolii sânt creaţii ale mâinilor omeneşti, cum a fost viţelul de aur din Vechiul Testament sau reprezentările în piatră, lemn sau lut a unor zei păgâni: Apollo, Dia, Saturn, Afrodita, Kali, Baal etc. Omul păgân cinsteşte creaţia drept Creator şi se închină soarelui, lunii, stelelor, animalelor, izvoarelor, copacilor etc.

Aşadar, icoana nu reprezintă şi nici nu zugrăveşte idoli păgâni. Sfântul Apostol Luca a pictat-o pe Maica Domnului în timp ce stătea lângă crucea Mântuitorului. Cu siguranţă Sfântul Luca nu a făcut idoli. Din mahrama cu care Sfânta Veronica L-a şters de sudoare şi sânge pe Iisus, a rămas întipărit chipul Mântuitorului.

Sfântul Grigore Dialogul vorbea despre icoane ca fiind Scriptura pentru analfabeţi: *„Ceea ce scrisul prezintă cititorilor, imaginea arată celor neînvăţaţi care o privesc, căci în ea şi cei ignoranţi văd ce ar trebui să urmeze; în ea pot citi toţi analfabeţii”*[33]. Celor care sugerează că acest fapt nu mai este relevant în epoca noastră, le aducem aminte de rata mare a analfabetismului care există dintotdeauna într-un segment major al populaţiei ... copiii. **Precum scrierile sfinte arată minunile Domnului, precum cântările sfinte slăvesc măreţia Treimii, aşa şi chipul văzut al lui Hristos preaslăveşte minunata viaţă în trup a lui Hristos Dumnezeu.**

---

[33] *Epistola către Episcopul Serenus din Marsilia*, NPNF 2, Vol. XII, p. 53

Ortodocşii nu numesc icoana „Hristos" sau „Dumnezeu", ci cred că harul lui Dumnezeu se sălăşluieşte în icoana De Chip Purtătoare, precum cred că Trupul şi Sângele lui Hristos este Pâinea şi Vinul Sfintei Împărtăşanii.[34]

Icoanele ne ridică minţile de la cele pământeşti la cele cereşti. Sfântul Ioan Damaschin a scris, *„prin icoane văzute sântem conduşi la contemplarea a ceea ce este dumnezeiesc şi duhovnicesc"*. Prin păstrarea memoriei celor zugrăviţi în icoane, sântem insuflaţi să le urmăm viaţa şi nevoinţele.

Să nu uităm că în primele veacuri creştine pereţii din catacombe erau pictaţi cu chipurile martirilor cărora împăraţii Romei le-au tăiat capul şi i-au schingiuit pentru refuzul lor de a se închina la idoli.

Fac icoanele minuni? Are Harul lui Dumnezeu o lucrare văzută? Să încercăm mai întâi să răspundem următoarelor:

- Făcea chivotul legământului minuni (Iosua 3.15, I Samuel 4.6, II Samuel 11-12)?

- Vindeca şapele de aramă pe cei muşcaţi de şerpi (Numeri 21.9)?

---

[34] Acei care nu-L văd pe Hristos în icoană sânt aceiaşi cu cei care nu cred că Hristos este Pâinea şi Vinul Euharistic. Lupta împotriva icoanelor este o urmare a dogmaticilor stricate şi a luptei Protestantismului împotriva Prefacerii Liturgice. Dacă sectarii ar crede în prezenţa lui Hristos în Sfânta Împărtăşanie, nu ar mai avea atunci nici un argument împotriva icoanelor sau a descendenţei preoţiei apostolice, aşa că au preferat să nege totul de la un capăt la altul. Este „logic" din partea Protestantismului ca prin *negarea* Prefacerii Pâinii în Trup şi a Vinului în Sângele lui Hristos (şi deci implicit a Scripturii) din Ortodoxie, să înlăture şi venerarea icoanelor ca purtătoare de Har şi de Chip ale lui Hristos, deoarece „nevăzându-L" pe Hristos Cel necuprins de minte şi de cuvânt în Potir, nu au cum să-L vadă prin logica minţii nici în Icoană.

- Au înviat oasele profetului Elisei pe un om (II Împăraţi 13.21)?

- A vindecat umbra lui Petru pe bolnavi (Fapte 5.15)?

- Au vindecat hainele lui Pavel pe cei bolnavi şi au scos draci (Fapte 19.12)?

Răspunsul la aceste întrebări este DA, într-un anumit fel - Dumnezeu a fost Cel care a ales să facă minuni prin aceste lucruri. În cazul chivotului şi a şarpelui de aramă, avem de-a face cu alcătuiri materiale prin care s-au făcut minuni. Dumnezeu a făcut minuni prin rămăşitele profetului Elisei, prin umbra unui sfânt şi prin lucruri care au fost doar atinse de un sfânt. De ce? Pentru că *„Dumnezeu cinsteşte pe cei care Îl cinstesc”* I Samuel 2.30 şi *„nici nu va da pe cel cuvios al Său să vadă stricăciunea”* Psalmul 15.10, binevoind a face minuni văzute prin sfinţii Lui[35], spre luarea-aminte a celor necredincioşi.

De aceea trupurile sfinţilor rămân veşnic nestricate şi frumos mirositoare (sfinte moaşte), căci au fost cu totul *„părtaşi dumnezeieştii firi”*. Când omul păstrează harul Duhului Sfânt prin faptele bune şi credinţa cea dreaptă, atunci şi **sufletul şi trupul dimpreună se preschimbă**, se îmbunează, se sfinţesc. Acolo unde Duhul Sfânt lipseşte, nu pot fi nici sfinte moaşte - trupuri neputrezite în chip minunat[36], şi nici sfinţi - suflete mântuite întru Domnul.

Faptul că Dumnezeu poate sfinţi materia sau trupul nu trebuie să surprindă pe cei ce cunosc Scriptura. De exemplu,

---

[35] Mărturii clare ale Scripturii despre minunata nestricăciune a trupurilor sfinţilor, adică a Sfintelor Moaşte care, alături de nestricarea apei sfinţite (agheasma) şi a Luminii de la Ierusalim, dau mărturie despre *lucrarea văzută a harului* şi a adevărului Ortodoxiei.

[36] Sfinte moaşte stau drept mărturie în multe dintre catedralele şi mănăstirile ortodoxe de pretutindeni şi pot fi văzute oricând şi de către oricine.

nu numai altarul templului era sfânt, ci tot ce se atingea de acesta (Exod 29.37). A respinge adevărul că Dumnezeu lucrează şi prin materia creaţiei, înseamnă a cădea în Gnosticism[37]. Ţinând cont de mărturiile istorice ale Bisericii, Dumnezeu face minuni şi lucrează văzut prin oamenii (sfinţii) şi lucrurile (icoanele) care-L cinstesc prin dreapta credinţă.

Cinstirea Maicii Domnului

„Şi Cuvântul S-a făcut trup şi S-a sălăşluit între noi şi am văzut slava Lui, slavă ca a Unuia-Născut din Tatăl, plin de har şi de adevăr” Ioan 1.14

Aşa cum Mântuitorul este numit de Sfântul Pavel „Noul Adam”, tot astfel şi Fecioara Maria poate fi numită „Eva cea nouă”, Maica tuturor creştinilor, pentru că prin Fiul ei ne-a venit nouă mântuirea. După cum Eva a luat parte la căderea şi moartea lui Adam, tot aşa Maria a participat la „întoarcerea” omului căderii la chipul cel dintâi, Fecioara fiind aleasă şi sfinţită prin sălăşluirea Cuvântului, devenind astfel izvor de har, smerenie, curăţire şi nestricăciune.

Cinstirea Maicii Domnului vinde din cinstirea pe care Scriptura o arată atunci când Arhanghelul Gavriil s-a închinat Fecioarei Maria şi i-a zis: *„Bucură-te ceea ce eşti plină de har. Domnul este cu tine”* Luca 1.29 **Cinstirea Maicii Domnului vinde din cinstirea pe care Hristos o arată**, când femeia din popor spune despre Maica Domnului: *„Fericit este pântecele care te-a purtat şi sânii pe care i-ai supt.”* Şi Domnul încuviinţează, zicând: *„Aşa este”* Luca 11.27-28

---

[37] Curent filozofic religios care caută să îmbine teologia creştină cu filozofia greacă şi cu unele religii orientale, susţinând posibilitatea unei cunoaşteri mistice.

Cinstirea Maicii Domnului vine de la Duhul Sfânt, când prin Elisabeta, mama Sfântului Ioan Botezătorul, o binecuvintează îndoit, cu aceste cuvinte: *„Binecuvântată eşti tu între femei şi binecuvântat este rodul pântecelui tău. Şi de unde mie acesta, ca să vină la mine Maica Domnului meu?”*, şi tot atunci, Duhul Sfânt face prin Fecioara o nouă profeţie: *„Iată de acum mă vor ferici toate neamurile, că mi-a făcut mie mărire Cel Puternic.”* Luca 1.47-49, profeţie împlinită de atunci doar de neamurile ortodoxe, care au primit dimpreună cu adevărata Scriptură şi preamărirea Maicii Domnului.

Maica Domnului este născătoarea unui fiu omenesc care este Fiul Unul Născut al Tatălui. Fiul Mariei este aceeaşi persoană cu cea a Fiului lui Dumnezeu şi astfel, în virtutea întrupării, Fecioara Maria este cu adevărat „Maica Domnului”. Sfânta Fecioară Maria dimpreună cu Sfântul Ioan Botezătorul sânt încununarea sfinţeniei Vechiului Testament şi legătura dintre Legământul Vechi şi cel Nou.

Sfinţenia Maicii Domnului vine de la legătura ei cu Hristos. Ea nu este maica dumnezeirii, ci a unui Fiu care este Dumnezeu, pe care Biserica o cinsteşte ca *„zămislitoare în chip de negrăit a trupului lui Hristos”*. Prin ea, Cel nevăzut Se face văzut, căci Fiul Însuşi Şi-a luat din Maria firea Sa omenească, prin lucrarea maternităţii şi zămislirii fără de păcat, de la Duhul Sfânt: *„Cuvântul Tatălui cel necuprins, din tine, Născătoare de Dumnezeu, S-a cuprins, întrupându-Se”*. Fecioara s-a născut ca orice om, cu păcatul originar, de care a fost curăţită în momentul zămislirii Mântuitorului.

Sfânta Maria a fost fecioară înainte de naştere, în naştere şi după naştere, adică pururea-fecioară, taină arătată proorocului Iezechiel încă din Vechiul Testament: *„Poarta aceasta va fi închisă, nu se va deschide şi nimeni nu va intra prin ea, căci Domnul Dumnezeul lui Israel a intrat prin ea”* Iezechiel 44.1-2

Neînţelegând însă cuvintele Scripturii, penticostalii afirmă că Sfânta Fecioară ar fi avut şi alţi fii după naşterea Mântuitorului, şi că Iisus Hristos nu ar fi singurul ei născut: *„Şi nu a cunoscut-o pe ea până ce a născut pe Fiul său, Cel Întâi Născut şi a chemat numele lui Iisus”* Mat. 1.25

Trebuie să înţelegem în primul rând limbajul Scripturii pe dinlăuntru, prin tâlcuirile Părinţilor Bisericii.

Sfântul evanghelist Matei, trăind în mediul iudaic, foloseşte expresiile după sensul lor din limbajul vremii. Prin cuvintele *„şi n-a cunoscut-o pe ea”*, arată mai întâi că Sfânta Fecioară a zămislit şi a născut pe Iisus Hristos nu în urma unei legături trupeşti, ci prin lucrarea mai presus de fire a Sfântului Duh, de aceea Maria este cu adevărat Născătoare de Dumnezeu şi Pururea fecioară.

După sensul vremii, conjuncţia *„până când”*, indică o acţiune nelimitată în timp, de stare permanentă şi durabilă, care nu se va schimba, fiind echivalentă cu „niciodată” sau „în veşnicie”, după cum este folosită cu acest sens şi în alte texte biblice (II Regi 6.23; Facere 8.7; I Mac. 5.54; Matei 28.20; I Tes. 4.17). Asemănător, *„până la”* nu însemnează o schimbare de situaţie, ci este o urmare neîntreruptă a stării de mai înainte: *„Şi iată Eu sânt cu voi în toate zilele până la sfârşitul veacurilor”* Matei 28.20 Oare Hristos după sfârşitul veacurilor nu va mai fi cu noi? Bineînţeles că nu, ci va fi cu noi pururea.

„Dar iudeii n-au crezut despre el că era orb şi a văzut, până ce n-au chemat pe părinţii celui ce vedea” Ioan 9.18 Şi aici, *„până ce”* nu însemnează că după ce au venit părinţii orbului, iudeii au crezut, ci arată că şi după aceea au continuat să nu creadă. *„Până ce voi veni eu, ia aminte la citit, la îndemnat, la învăţătură”* I Tim. 4.13 Şi aici, *„până ce”* însemnează o situaţie neîntreruptă, fără schimbare.

„Şezi de-a dreapta Mea, până ce voi pune pe vrăşmaşii Tăi aşternut picioarelor Tale..." Evr. 1.13 Şi aici, *„până ce"* nu însemnează o schimbare a situaţiei, ci dimpotrivă, că dintotdeauna Fiul va şedea de-a dreapta Tatălui. Aceeaşi tâlcuire o dau Părinţii Bisericii şi lui *„până ce a născut"*, adică Iosif niciodată nu s-a apropiat de Fecioara. De aceea, Biserica cu dreptate o numeşte *pururea Fecioară*.

De asemenea, penticostalii răstălmăcesc şi sintagma *„întâi născut"* şi susţin că aceasta însemnează că Maria a mai avut şi alţi fii. A înţelege Scriptura şi a o traduce după raţiunile moderne înseamnă secularizare.

În Israel, *„întâi născut"* se numea tot copilul de parte bărbătească care se năştea întâi, fie că mai urma vreo naştere, fie că nu. Însuşi Dumnezeu, vorbind către Fiul Său, zice: *„Şi iarăşi când aduce în lume pe cel Întâi Născut"* Evrei 1.6 Ce însemnează aceasta, că Dumnezeu a mai avut şi alt fiu? Nu, căci Hristos este Unul Născut, Fiul Tatălui. Aceeaşi denumire este folosită şi pentru întregul Israel în calitatea sa de unicul sau singurul popor ales de Dumnezeu (Ies. 14.22). Aşadar, susţinerea ereticilor că au urmat şi alţi fii este netemeinică.

Un alt argument al ereticilor este numirea de „fraţii lui Iisus", pe care o găsim în Evanghelie: *„Cineva i-a zis Lui: Iată, mama Ta şi fraţii Tăi stau, afară, căutând să-Ţi vorbească"* Matei 12.47 În Evanghelii mai sânt pomeniţi patru „fraţi" (Iacov, Iosif, Simon şi Iuda) şi de asemenea surori ale lui Iisus, cel puţin trei la număr, după cum se înţelege din cuvintele: *„şi surorile Lui, nu sânt ele toate cu noi?"* Matei 13.56

Să nu uităm că evangheliştii arată faptele potrivit cu limbajul, cunoştinţa şi înţelegerea oamenilor de atunci. Prin termenul ebraic de *„ach"* (frate) Scriptura denumeşte şi alte rude mai apropiate sau mai îndepărtate, fie nepoţi (Facere 13.8; 14.14-16; Facere 11.27), nepoţi de văr sau veri primari

(Lev. 10.1,4; I Paral. 23.21-22). Fraţi sânt numiţi şi cei de acelaşi neam (Ieş. 2.11), cei din aceeaşi seminţie (Num. 8.26, 16.10; II Regi 19.12), din aceeaşi familie (Num. 3.1; I Regi 20.29), din aceeaşi localitate (Facere 19.7) sau cei de aceeaşi profesie (Lev. 21.10). În Vechiul Testament, ajunşi în Valea Sodomei, Avraam şi Lot s-au despărţit. Acolo Avraam îl numeşte pe Lot „frate", deşi Lot îi era nepot de frate.

Nicăieri în Evanghelie nu se spune că aşa-numiţii „fraţi" ai lui Iisus erau socotiţi copii ai maicii Sale, Maria. Din nici un text biblic nu rezultă că „fraţii şi surorile Domnului" ar fi fost fraţi buni, după mamă sau tată, cu Mântuitorul.

În Sfintele Evanghelii, mama fraţilor Domnului este denumită o altă Marie, mama lui Iacov şi a lui Iosif (Matei, 27.56; Marcu 15.40), mama lui Iacov şi a Salomeii (Marcu, 16.1), mama lui Iosi (Marcu 15.47), sau cealaltă Marie (Matei 27.61, 28.1). Sfântul apostol Ioan ţine să arate această deosebire, atunci când lângă crucea lui Iisus se afla *„mama Lui, şi sora mamei Lui, Maria lui Cleopa, şi Maria Magdalena"* Ioan 19.25 După Predania bisericească, Cleopa a fost fratele lui Iosif, logodnicul Sfintei Fecioare, astfel că Maria, mama „fraţilor" Domnului, este cumnată cu Sfânta Fecioară, iar fraţii Domnului sânt veri primari cu Iisus Hristos, în nici un caz fraţi buni sau fii după trup ai Sfintei Fecioare.

Iisus la vârsta de 12 ani merge cu Iosif la templul lui Solomon din Ierusalim. Dacă Fecioara era femeia lui Iosif, nu trebuia ca în aceşti doisprezece ani să fi făcut şi alţi copii? De ce atunci, la sărbătoare, merg la templu numai Iosif, Fecioara şi Iisus? Unde se aflau ceilalţi copii, care trebuiau să fie mai mici decât Iisus? Când Iisus, mai târziu, s-a pierdut în templu, ce a zis Fecioara: *„Fiule, de ce ne-ai făcut aceasta? Iată tatăl Tău şi eu Te-am căutat îngrijoraţi"* Luca 2.48

O altă mărturie este Răstignirea, când jos, lângă Cruce, se află ucenicul şi Maica Domnului. În ceasul acela, Iisus zice: *„Deci, Iisus, văzând pe Mama Sa şi pe ucenicul pe care îl iubea stând alături, a zis Mamei Sale: Femeie, iată fiul tău! Apoi a zis ucenicului: Iată mama ta. Şi din acel ceas, ucenicul a luat-o la sine”* Ioan 19.26 Dacă Iisus avea şi alţi fraţi, nu trebuia, în chip firesc, să-şi încredinţeze Maica şi celorlalţi fraţi, nu numai lui Ioan?

Avem doi apostoli numiţi fraţi ai Domnului, pe Iacov şi pe Iuda. Ce zic aceşti doi despre ei înşişi? Iacov scrie: *„Iacov, rob al lui Dumnezeu şi Domnului Iisus Hristos”* Iacov 1.1 Iuda scrie: *„Iuda, rob al Iui Iisus Hristos şi frate al lui Iacov”* Iuda 1.1 Amândoi numesc pe Iisus Domn şi pe ei înşişi robi ai lui Iisus Hristos. Şi, ceea ce este mai însemnat, Iuda se numeşte pe sine frate al lui Iacov şi nu frate al Domnului.

În chip minunat, Scriptura este cea care ne învaţă cum să o numim pe Fecioara Maria: *„Şi s-a umplut de Duh Sfânt Elisabeta şi a strigat cu mare glas şi a zis: Binecuvântată eşti tu între femei şi binecuvântat este rodul pântecelui tău. Şi de unde mie aceasta, ca să vină la mine* ***Maica Domnului*** *meu?”* Luca 1,41-43

Iar pentru cei care vor să deosebească adevărul de minciună şi credinţa de necredinţă, Duhul Sfânt ne lasă prin Fecioara Maria o profeţie uimitoare: *„Căci, iată, de-acum mă vor ferici toate neamurile”* Luca 1.49

Şi întrebăm pe toţi protestanţii: S-a împlinit sau nu această proorocie a Scripturii?

Şi întru adevăr mărturisim că proorocia s-a împlinit în *Biserica cea una* întemeiată de Hristos, în Biserica Sfintelor Scripturi, în Biserica cea veşnică şi nebiruită, în Biserica păzitoare a *„credinţei predată sfinţilor, odată pentru totdeauna”* Iuda 3, în Biserica cea Ortodoxă.

Adevărata iubire este cea de Adevăr

Născută din dorinţa de unire a dezbinatelor grupări protestante, Mişcarea ecumenistă de astăzi este o pornire faţă de care nu trebuie să rămânem nepăsători. În generozitatea lor, ecumeniştii stârnesc valuri de cuvinte sentimentale, în care *iubirea* capătă rolul principal în topirea tuturor obstacolelor, a tuturor diferenţelor care dezbină „bisericile" creştine de secole.

În acest context, o *iubire nedezlipită de adevăr* şi o *Biserică unică a lui Hristos* ajung să fie mărturisiri ale *„discriminării" şi „urii"*. Însă invocarea unei iubiri care să înmoaie „rigiditatea teologică" a ortodocşilor, sau pretenţiile de intercomuniune bazate exclusiv pe *„cele ce ne unesc"*, sânt în realitate invitaţii la apostazie. Vedem aceasta privind la ortodocşii înaintaţi pe calea ecumenismului, şi care au ajuns deja să facă dovada *„iubirii supreme"*, renunţând la cele ce dezbină sau ofensează pe ceilalţi „creştini".

În toate aceste negocieri religioase, Protestantismul nu are ce pierde deoarece a renunţat deja la tot: nu are rădăcină apostolică, nu are Predanie, nu are sfinţi şi sfinţenie, nu are Sfântă Împărtăşanie, nu are har şi preoţie, nu se închină la Sfânta Cruce şi huleşte pe Maica Domnului, cu ce să „îmbogăţească" Ortodoxia? Sau vă puteţi închipui o Ortodoxie cu o Liturghie fără Împărtăşanie, cu „sfinţi" protestanţi, cu o Scriptură „adaptată", sau o Ortodoxie lipsită de Predanie, fără Maica Domnului, fără Cruce, slujbe şi Icoane, fără Crez apostolic?

Dacă Ortodoxia ar îmbrăţişa *„ceea ce uneşte"* şi ar lepăda *„ceea ce dezbină"*, ar deveni un *„protestantism de rit răsăritean"*, ar însemna să renunţe pe faţă la cele mântuitoare şi de a nu mai fi *„Biserica Dumnezeului celui viu, stâlp şi temelie a adevărului."* Timotei 3.15 X

CUPRINS

Introducere în sectologie.
Moştenirea lui Luther
p. 5

Neoprotestantismul
p. 11

Rătăcirile învăţăturilor protestante.
Privire generală
p. 16

Penticostalii sau
„Biserica lui Dumnezeu cea Apostolică”
p. 28

Dizidenţe fundamentaliste
p. 40

Ispitele penticostalilor
p. 46

Învăţătură comparată.
Îndreptar de mărturisire ortodoxă
p. 50